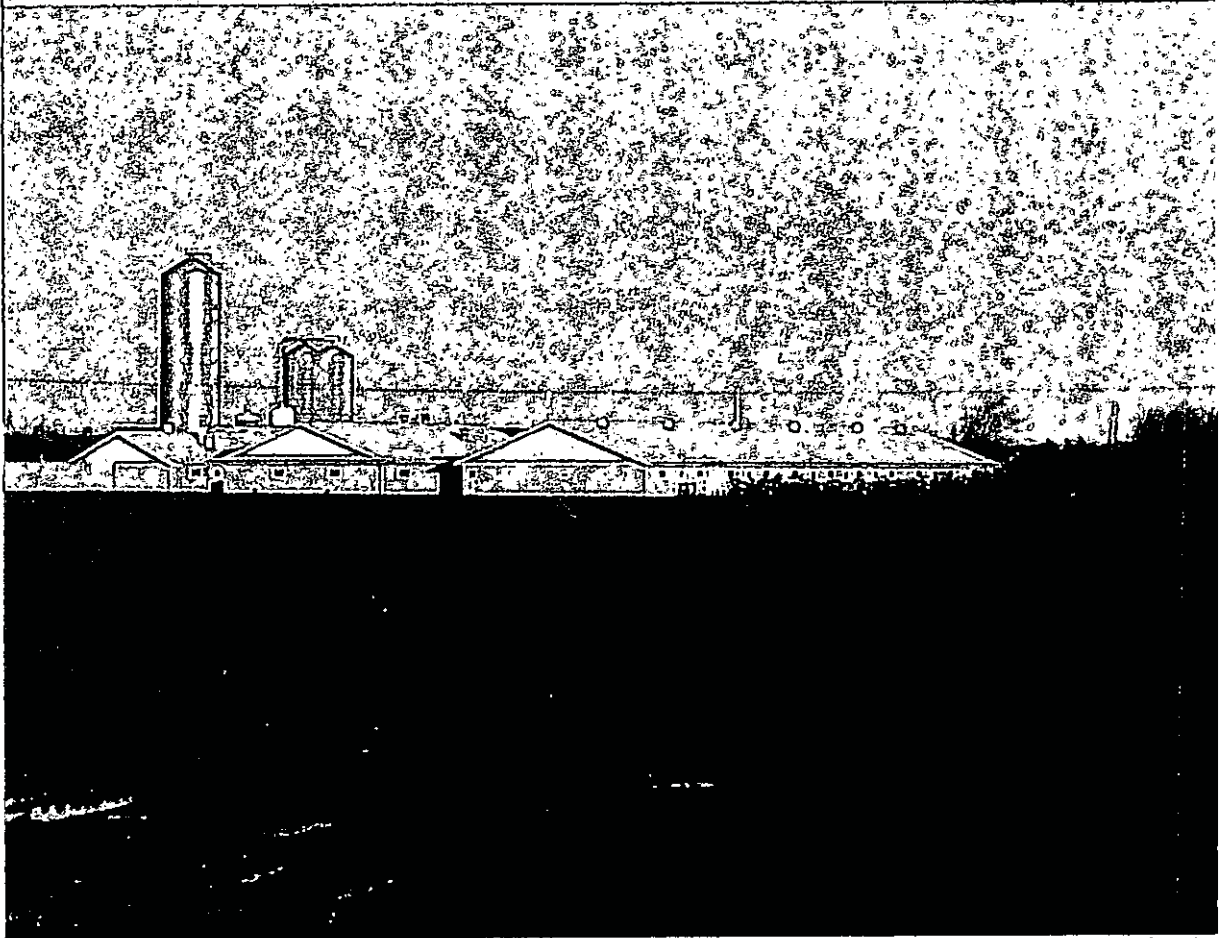

Regionplantillæg nr. 67 med VVM-redegørelse

Nordjyllands Amt
Regionplan '97

Udvidelse af
svinebedrift
Smedegaardsvej 35,
Pandrup Kommune

Forord

Amtet blev i februar 1998 anmodet om at tilvejebringe det plangrundlag, der skal ligge til grund for at udvide en eksisterende svineproduktion til mere end 250 dyreenheder (DE) på ejendommen Smedegårdsvej 35, Sdr. Saltum i Pandrup kommune. Gårdejer Erik Gade ønsker at udvide svineproduktionen fra 243 DE til 288 DE. De 288 DE svarer til en produktion på ca. 6000 slagtesvin ved brug af 250 årssøer. Efter udvidelsen vil det samlede husdyrhold på ejendommen beregningsmæssigt blive på 288 DE.

Når en svineproduktion overstiger 250 DE, betragtes den i både planloven og miljøbeskyttelsesloven som en så stor virksomhed, at den kræver både amtets og kommunens godkendelse. Som grundlag for amtsrådets beslutning skal foreligge et særligt tillæg til regionplanen. Tillægget skal omfatte en VVM-redegørelse - det vil sige en Vurdering af Virkning på Miljøet.

Med annonce i Oplandsavisen Brønderslev den 20. oktober 1998 indledte amtet arbejdet med redegørelsen ved at efterlyse forslag og ideer til, hvorledes svineproduktionen kan udvides, så miljøpåvirkningerne begrænses bedst muligt. Der indkom en skriftlig bemærkning, der påpegede en fejl i tegningsmaterialet.

Amtsrådet vedtog den 13. juni 2000 at offentliggøre forslaget til regionplantillæg nr. 67 med VVM-redegørelse sammen med Pandrup Kommunes forslag til miljøgodkendelse for samme ejendom. Den offentlige høringsfase var på 8 uger fra offentliggørelsen.

Forsvarets bygningsstjeneste og Flådestation Frederikshavn har skriftligt tilkendegivet, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Friluftsrådet, i Nordjyllands amt fremkom med bemærkninger omkring ammoniakfordampning og naturområder.

Miljøministeriet v/Skov og Naturstyrelsen fandt anledning til et par bemærkninger omkring den beregnede kvælstofreduktionen i Ryå, og efterlyste en nærmere redegørelse af effekten på det internationale naturbeskyttelsesområde som Ryå munder ud i. Dette omfatter et EF-fuglebeskyttelsesområde og et habitatområde i Limfjorden.

Herudover har hr. Jørgen Jørgensen, Ths. Jensensvej 14, der foruden at bemærke en generel betænkelighed omkring den svinefarmes udvidelser også indeholder konkrete betænkeligheder i relation til opbevaringskapacitet og sikkerhed for at denne ikke overskrides, primært i relation til den "Fælles gylletank" som indgår som en del af den konkrete virksomheds opbevaringskapacitet. Med hensyn til lugtgener henvises der til forløbet af sager i relation til etableringen i 1994, og det manglende hensyn der blev taget dengang.

Amtet har ændret i VVM-redegørelsen i det omfang de fremsendte bemærkninger vurderes at have betydning for den naturmæssige beskrivelse i redegørelsen. De fremsendte bemærkninger og kommentarer har ikke givet anledning til ændring af konklusionen af VVM-redegørelsen. Staten har officielt meldt ud, at de lovgivningsmæssige tiltag i relation til vandmiljøplan I og II forventes over en årrække at reducere tilførslen af næringssalte til havet, herunder de kystnære områder. Idet det forventes, at den nationale indsats vil reducere den samlede udledning af næringsalte væsentligt vurderes det, at den minimal forøgelse ikke vil være til hinder for at recipientkvalitetsplanen for Limfjorden opfyldes på sigt.

Nordjyllands amt vurderer at virksomheden kan udvides som ansøgt, uden at give anledning til miljømæssige påvirkninger, der vil være i modstrid med regionplanens mål og retningslinier.

Alle de aktører, der har indsendt kritiske bemærkninger til det offentliggjorte regionplanforslag vil blive tilsendt kopi af vedlagte notater, og et eksemplar af den endelig vedtagne regionplan.

Indholdsfortegnelse

Side

Regionplanlægning

Retningslinier	3
VVM-Redegørelse	3

VVM-redegørelse

1. Resumé	5
2. Beskrivelse af bedriften	8
2.1 Placering og udformning	8
2.2 Husdyrhold og -produktion	9
2.3 Forbrug m.v.	9
3. Areal- og harmonikrav i henhold til lovgivningen	14
3.1 Landbrugslovgivningens arealkrav	14
3.2 Miljøbeskyttelseslovens harmonikrav	14
3.3 Beskyttet natur i henhold til natur- og miljøbeskyttelsesloven samt vandløbsloven	16
4. Forhold til regionplanlægningen	18
4.1 Arealressource-retningslinier	18
4.2 Grundvandsressource-retningslinier	18
4.3 Overfladevand - vandløb, søer, kystnære farvande .	19
4.4 Særligt følsomme landbrugsområder	21
4.5 Trafikale interesser	21
5. Vurdering af anlæggets miljøpåvirkning	22
5.1 Grundvand	22
5.2 Overfladevand	27
5.3 Beskyttet natur	34
5.4 Landskab	37
5.5 Naboforhold .	37
6. Alternative løsninger og 0-alternativet	40
7. Kvælstofudvaskning - beregningsprincip	40
8. Forhold der ikke er medtaget i vurderingsgrundlaget ...	41
Bilag 0: Standardcheckliste med miljøkrav der overholdes	
Bilag 1: Oversigtsplan 1:25.000 med udbringningsarealer og regionale naturområder.	
Bilag 2: Situationsplan 1:1.000 af anlægget bygninger m.v.	
Bilag 3: Oversigtsplan 1:25.000 med udbringningsarealer, regionale grundvandsinteresser, vandløb og transportveje for gylle.	
Bilag 4: Oversigtsplan 1:25.000 med udbringningsarealer, SFL-områder, regionale jordbrugs og regionale naturområder	
Bilag 5: Luftfoto med afstand til nærmeste ejendomme fra Smedegaardsvej 35	
Bilag 6: Forvaltningens vurdering af modtagne bemærkninger til tillæg nr. 67	

Regionplanlægning

Retningslinier

- På landbrugsejendommen *Smedegårdsvej 35, Saltum, matr. nr. 22 d m.fl.* kan der etableret et husdyrbrug med so-hold til produktion af smågrise og fedesvin svarende til over 250 dyreenheder

Redegørelse

Krav om regionplantillæg med VVM-redegørelse

Regionplantillæggets retningslinier både støtter og afgrænser den kommunale planlægning for anlægget og senere udvidelser heraf. Retningslinierne er formuleret som tilføjelser til Regionplan 1997, og de er udarbejdet med hjemmel i planlovens § 6, stk. 3, nr. 4. Den tilknyttede miljøvurdering (VVM-redegørelse) er udarbejdet efter de regler, der i henhold til planlovens § 6, stk. 8, er fastsat i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 847 af 30. september 1994 (samlebekendtgørelsen).

Husdyrbruget kan udvides udover de tilladte 288 dyreenheder, uden at der skal tilvejebringes nyt regionplantillæg med VVM-redegørelse, så længe amtet finder, at virksomhedens dispositioner ikke strider mod regionplanlægningen. I den forbindelse er det et krav, at ændringer i udbringningsarealer løbende indberettes til Nordjyllands Amt så betids, at amtet får mulighed for at vurdere om ændringen kan være til væsentlig skade for miljøet og om der kræves en ny VVM-redegørelse.

I de fleste tilfælde vil vurderingen af ændringen kunne foretages forholdsvis hurtigt (1 mdr.), men i visse tilfælde vil vurderingen kræve væsentlig længere tid. Hertil kan nævnes, at en besigtigelse og vurdering af områder, der er vejledende registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3, kun vanskeligt kan foretages i vinterperioden, da vurderingen primært sker på baggrund af plantesammensætningen. Det anbefales derfor, at oplysninger om ændringer af udbringningsarealer indsendes i så god tid som muligt og eventuelt inden der indgås aftaler om forpagtning/udbringning.

Hvis nyanmeldte arealer ikke kan godkendes til udbringning, må der ikke foretages udvidelse. Hvis nuværende egnede arealer udtages, skal besætningen indrettes evt. reduceres efter det til rådighed værende udbringningsareal således landbrugslovens og miljøbeskyttelseslovens arealkrav til enhver tid opfyldes.

Efter landbrugsloven kan husdyrproduktioner dog kun i særlige tilfælde opnå tilladelse til at blive på over 750 dyreenheder (DE). Så store husdyrhold skal etableres i fysisk adskilte enheder, som

hver højst må rumme 500 DE. Hver enhed skal have selvstændig drift, ledelse og personale.

Krav om VVM-tilladelse

VVM-pligtige anlæg må ikke påbegyndes inden amtet har meddelt VVM-tilladelse (i medfør planloven) i henhold til Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 (gælder for ansøgninger om nyanlæg/ændringer i eksisterende anlæg indkommet efter 13. marts 1999).

Regionale hensyn til miljøet

En udvidelse af et svinebrug, der øger anlæggets produktion til 250 dyreenheder eller derover, betragtes som ændret arealanvendelse, idet svinebruget overgår fra at være en landbrugsejendom til, at være en virksomhed med intensiv husdyrproduktion i henhold til både planlovgivningen og miljøbeskyttelseslovgivningen.

Lovgivningens bestemmelser om hensyntagen til miljøet er optaget i Regionplan 1997's generelle retningslinier 3.1.6 om beskyttede naturtyper, 3.6.5 om arealanvendelse i drikkevandsområder og 3.7/3.8 overfladevand - vandløb og søer samt kystvande.

Krav om miljøgodkendelse

Svinebrug med en kapacitet på mere end 250 DE er omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 om særligt forurenende virksomheder.

Pandrup Kommune kan miljøgodkende den ønskede udvidelse af svinebruget, Smedegårdsvej 35. Godkendelsen skal udformes i overensstemmelse med regionplantillæggets retningslinier og VVM-redegørelse.

Krav om landzonetilladelse

Svinebrug, hvis kapacitet udvides til mere end 250 DE, kræver amtets tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, fordi virksomheden herved ændrer anvendelse fra almindeligt landbrug til intensiv husdyrproduktion (virksomhed).

Det kan forventes, at Nordjyllands Amt udsteder landzonetilladelse til den ønskede udvidelse af svinebruget, Smedegårdsvej 35, når udvidelsen foregår i overensstemmelse med regionplantillæggets retningslinier og VVM-redegørelse.

VVM-redegørelse

1. Resumé

Regionplantillægget indeholder 1 retningslinie.

I VVM-redegørelsen er der gennemført en vurdering af om udvidelsen må forventes at give anledning til væsentlige påvirkninger eller uacceptabel forurening af omgivelserne.

På grundlag af en vurdering finder Nordjyllands amt, at den ansøgte udvidelse på ejendommen Smedegårdsvej 35 kan ske uden at driften vil give anledning til væsentlige påvirkninger eller uacceptabel forurening af omgivelserne.

I VVM-redegørelsen konkluderes der bl.a.:

Den planlagte tilbygning i forlængelse af en eksisterende staldbygning vurderes ikke visuelt at påvirke den nuværende helhedsopfattelse af landskabet eller bygningsmassens generelle fremtoning.

En stor del af virksomhedens egne udbringningsarealer er beliggende i et område, der i regionplanen er karakteriseret som et område med drikkevandsinteresser. En del af ejendommens areal er beliggende i indvindingsoplandet til Rendbæk vandværk. Dette areal er udtaget som gødningsuegnet i denne VVM-redegørelse, og er ikke omfattet af kommunens kap. 5 godkendelse.

Amtet er telefonisk af ansøger blevet indformet om, at han fortsat har de tidligere oplyste lejede arealer til disposition. Herudover har han fuldt klar over, at udvidelsen ikke kan foretages, medmindre harmonikravene er opfyldt. Det skal løbende kunne dokumenteres, at ejendommen har tilstrækkelige arealer til at opfylde disse krav. Med henvisning til de beregnede nedsivningskoncentrationer er det væsentligt at afgrødevalget ikke ændres væsentligt.

Herefter er det Nordjyllands amts vurdering, at brug af de arealer, der er omfattet af denne VVM-redegørelse og virksomhedens kap. 5 godkendelse, kan benyttes til udbringning af husdyrgødning uden, at anvendelsen bliver i strid med regionplanens mål og retningslinier for grundvandsressourcen.

Udbringningsarealerne, der grænser op til Ryå, er udpeget som SFL-områder, hvor der af hensyn til at begrænse udsivningen af kvælstof til overfladevandssystemer, kan træffes aftale med jordejeren om at begrænse brugen af kemikalier, mod en økonomisk kompensation. Det areal som tilhører ejendommen

er delvis omfattet af en sådan aftale, hvorimod lejede eller forpagtede arealer ikke er.

Herudover kan nævnes, at brug af pesticider eller udspredding af gødning, generelt ikke må ske nærmere end 2 m fra vandløbsbredden. Visse sprøjtemidler kræver anvendelsesmæssigt større sikkerhedsafstand. Sådanne midler er tidligere benyttet på bedriften.

Det er vurderet, at udvidelsen vil være i strid med regionplanens mål og retningslinier for beskyttelse af overfladevand, men med henvisning til den aktuelle forøgelses reelle størrelse, vil den ikke være til hinder for opfyldelse af målsætningerne for Limfjorden.

De eneste beskyttede naturtyper indenfor udbringningsarealerne, er registreret som kulturrenge, der bevirker, at disse ikke må gødes mere end tidligere. Herudover må de kun omlægges med mindst 7 års mellemrum.

Habitatområdet Store Vildmose belastes i dag af for meget tilført kvælstof i form af ammoniak. Det forøgede svinehold med deraf forøget ammoniakafdampning er beregningsmæssigt vurderet til at ville forøge påvirkningen. Isoleret set vil denne påvirkning næppe være målelig. En sikring af et tålelig ammoniaknedfald i habitatområdet, vil kræve vidtrækkende tiltag end begrænsninger af enkeltbrug som det ansøgte.

Det vurderes, at udvidelsen ikke vil være i strid med regionplanens mål og retningslinier for beskyttelse af overfladevand.

De eneste beskyttede naturtyper indenfor udbringningsarealerne, er registreret som kulturrenge. Da den fremtidige drift ikke må ændre i disse naturtypers tilstand, betyder det at disse ikke må gødes mere end tidligere. De har hidtil har været drevet som den øvrige del af bedriften, hvorfor det ansøgte ikke vil ændre på dette forhold.

Det vurderes, at udvidelsen af husdyrbruget vil kunne ske i overensstemmelse med regionplanens mål og retningslinier for beskyttelse af naturværdier i det åbne land.

Det vurderes, at udvidelsen af husdyrbruget og den deraf svage forøgelse af transport vil kunne ske uden væsentlig forøgelse af trafikale gener.

Det vurderes, at bedriften efter udbygning vil være i stand til at overholde genekravene i forhold til beboelse på naboejendomme hvad angår lugt, støj, vibrationer og fluer.

Den vedlagte checkliste (bilag 0) viser, hvilke bestemmelser det planlagte projekt umiddelbart kan overholde i forhold til naturbeskyttelsesloven og landbrugslovgivningen. Krydserne i parentes angiver, at miljølovgivningens krav forventes overholdt efter de vilkår, der fastsættes i Pandrup Kommunes miljøgodkendelse.

2. Beskrivelse af bedriften

2.1 Placering og udformning

Ejendommens jorder og gylleudbringningsarealer ligger i Pandrup Kommune, ca. 2,5 km nordøst for Pandrup by og ca. 1 km vest for Store Vildmose.

Ejendommens jorder er for størstedelens vedkommende samlet omkring bygningerne, indenfor en afstand på 1 - 1½ km. Undtagelsen er en engparcel, der ligger ned til Ryå ca. 2 km fra driftbygningerne. Herudover er der forpagtet et areal, der ligger øst for ejendommen, mellem de ejede jorder og Ryå, samt lejede arealer, der ligger i en afstand på 1½ - 2 km vest for bygningerne. En lille moseparcel, der er beliggende sydvest for Kaas by, benyttes ikke til gødningsudspredning.

Ejendommen ligger i et udpræget landbrugsområde i Vestre Rendbæk området og indeholder kun få naturlige biotoper som hede/overdrevs/ og moserester. Området kan geologisk karakteriseres som hævet havbund fra Littorinahavet, med islæt af aflejringer fra sidste istid med stedvise indlejringer af mosedannelser. Jordbundsforholdene kan karakteriseres som blandet senglaciale ca. 10 m tykt jordlag overlejret med et ca. 5 m tykt postglacial blandet ler-, silt-, gytje- og tørvelag. Jordbrugslaget er klassificeret som lerblandet sandjord.

Den nærmeste naboejendom ligger ca. 80 m nordøst for ejendommen, øvrige naboejendomme ligger ca. 250 m vest og nordvest for ejendommen. De nærmeste boligområder i Pandrup by ligger ca. 1,2 km nord for de nærmeste udbringningsarealer for husdyrgødning. Udbringnings arealerne fremgår af bilag 1.

Ejendommens driftbygninger er centreret på et ca. 1 ha stort areal omkring beboelsen. Herudover er tilknyttet en gylletank, beliggende ca. 650 m vest for driftbygningerne.

Med henvisning til bilag 2 omfatter bygningsmassen foruden stuehus, 2 slagtesvinestalde med 1290 stipladser, 1 klimastald (smågrise) med 1000 stipladser, 2 bygningsafsnit med fare/løbestald med plads til 72/50 stipladser, 1 drægtighedsstald med plads til 145 søer, en sygestald med 6 stipladser samt en ladebygning og et maskinhus, der ligger vest for de øvrige bygninger. Stipladserne til smågrise og slagtesvin er etableret med fuldspaltegulve, hvorimod stipladserne til søer er etableret som delvis spaltegulve.

I relation til ansøgningen ønskes der etableret en tilbygning til den ene slagtesvinestald. Tilbygningen, der omfatter ca. 160 m² vil ikke ændre mærkbart på bygningsmassens ydre fremtræden. Samlet omfatter staldbygningerne ca. 2300 m², lade 125 m² og

maskinhus ca. 200 m².

Imellem maskinhus og de øvrige bygninger er der placeret fodersiloer. Umiddelbart syd for bygningerne er der placeret en gyllebeholder.

Eksisterende og nye bygningsanlæg er vist på bilag 2.

2.2 Husdyrhold og -produktion

Produktionen består i at bedriftens nuværende 220 års-søer føder ca. 5000 smågrise pr. år, og disse fedes efterfølgende op til slagting. Der produceres således ca. 5000 slagtesvin pr. år. Denne produktion kan udregnes til at svare til ca. 248 dyreenheder.

Det ansøgte omfatter en udvidelse til 250 års-søer med en deraf følgende slagtesvinproduktion på 6000 slagtesvin pr. år. Denne produktion kan udregnes til at omfatte 288 dyreenheder pr. år.

Det er oplyst, at baggrunden for ønsket om udvidelsen er en mere optimal udnyttelse af bedriftens potentiale, idet den eksisterende staldkapacitet til søer ikke er fuldt udnyttet idag.

2.3 Forbrug m.v.

Produktionen kræver råstoffer, og giver foruden produkterne (slagtesvin) også anledning til produktion af affaldsstoffer.

Erik Gades bedrift drives traditionelt. Dyrenes ekskrementer og urin blandes til gylle, der benyttes som gødning på markerne. På markerne produceres primært kornafgrøder, der benyttes som foder for dyrene samt raps (non-food produktion). Idet bedriften ikke er et isoleret system, sker der såvel tilførsel af og tab af stoffer til/fra omgivelserne. Tabet vil oftest være det største idet en opretholdelse af en høj planteproduktion kræver tilførsel af næringsstoffer.

Forbrug til svineproduktionen

Svinene skal have foder og vand. Foderet består af såvel egne som tilførte kornafgrøder som tilskuds-foderblandinger (soyaskrå og lidt fedt). Det nuværende forbrug af korn omfatter 1200 tons, hvoraf 800 tons er egenproduktion. Forbruget forventer at stige til 1360 tons, med uændret egenproduktion. Tilskuds-foderblandingerne forventes at stige fra 300 tons til 340 tons.

Bedriften har egen vandforsyning, og indvinder i dag ca. 4200 m³ pr. år, hvoraf ca. 170 m³ benyttes i husholdningen. Indvindingen forventes at stige til ca. 5000 m³ pr. år.

Forbruget af fyringsolie til sikring af temperaturen i produktionsbygningerne forventes at stige lidt fra ca. 24500 l fyringsolie til 25000 l. Forbruget af strøm til lys, ventilation og maskiner

forventes at stige fra 145.400 kWh til 160.000 kWh. Dette forbrug omfatter også elforbrug til foderforarbejdning og udpumpning af affaldsstofferne fra dyrene.

Dyrene er som andre levende organismer udsat for sygdomsforvoldere, der under ugunstige forhold kan skade dyrenes helbred. Der forebygges ved at sikre dyrene gode trivselsmæssige betingelser, men en vis sygdomssekvens kan næppe undgås. Der er ikke i sagen oplyst om medicinforbrug, men i den samlede besætning regnes der med gennemsnitligt et dødsfald pr. uge.

Alle stalde er ventilerede, og udstyret med henholdsvis undertryks- og ligetryksanlæg med afkast i tagrygning og tagflade. Tilbygningen vil blive udført med undertryksanlæg med afkast i tagrygning. Med ansøgningsmaterialet er fremsendt en tabel, der viser de anbefalede grænser for ventilationen i forhold til den enkelte stalds kapacitet. Udregningen er foretaget efter miljøstyrelsens vejledning nr. 4, 1997. I tabellen er der angivet:

Staldafsnit	Stipladser	Max. ventilation	Min. ventilation
Stald 2, slagtesvin	1000	100.000	15.000
Stald 3, løbestald	50	5.000	750
Stald 3, farestald	44	8.800	1.320
Stald 4, klimastald	1000	30.000	3.000
Stald 5, drægtighedsstald	145	14.500	2.175
Stald 6, farestald	18	3.600	540
Stald 6, syge/polte	8	800	120
Stald 8, slagtesvin	290	29.000	4.350
Stald 9, tilbygning	200	20.000	3.000
Samlet		211.700	30.255

Forbrug til plante- og markarbejde

Forbruget af dieselolie til traktorer og høstmaskiner er på ca. 11200 l og forventes ikke at stige.

Plante- og markarbejdet omfatter en bearbejdning og gødning af jorden, således at planternes vækstbetingelser optimeres. Herudover omfatter det arbejdet med at pleje planterne og bekæmpe skadeforvoldere, der kan forringe høstudbyttet mærkbart. Endelig

omfatter det høstarbejdet, hvor afgrøderne bearbejdes og de brugbare dele bjerges, hvorefter forberedelser til næste afgrøde kan iværksættes.

Den nuværende årlige gylleproduktion er oplyst at udgøre 4666 m³ incl. vaske- og rengøringsvand. Benyttes Landbrugets Byggeblade, marts 1993, rev. feb. 1999 kan før- og eftermængderne udregnes til henholdsvis 4160 m³ og 4754 m³. Benyttes Plantedirektoratet vejledning omkring gødningsregnskab 1999/2000 svarer gødningsmængden til ca:

Før udvidelsen		Efter udvidelsen	
21,3	tons kvælstof	25,2	tons kvælstof
6	tons phosphor	7	tons phosphor
11,1	tons kalium	13,1	tons kalium

Foruden husdyrgødningen gødes planterne med handelsgødning. Det er oplyst, at forbruget af kvælstof tilført via handelsgødning vil stige fra 8,2 tons til 11,2 tons. Af gødningsregnskabet fremgår, at der i 1998/1999 blev indkøbt ca. 11 tons kvælstof via handelsgødning. Af ansøgningen fremgår ligeledes, at handelsgødningen ikke indeholder phosphor. Omfanget af andre plantenæringsstoffer fremgår ikke af ansøgningsmaterialet.

Kemikalier

Ejendommens nuværende forbrug af kemikalier består hovedsageligt af midler til brug i planteavl. Desuden benyttes som nævnt medikamenter til sygdomsforebyggelse i svineavl. Det årlige forbrug af kemikalier på det udvidede svinebrug forventes ikke øget. For året 1998/1999 er der oplyst et forbrug på 130 kg herbicid ("ukrudsmiddel") aktivstof, 7,5 kg vækstregulerings aktivstof ("udbytteforøger") samt 11,3 kg fungicid (svampemiddel) aktivstof.

Kemikalier opbevares i dertil indrettet aflåst rum. Det årlige forbrug af kemikalier på det udvidede svinebrug forventes ikke øget.

Kemikalieaffald

Kemikalieaffald der vurderes at omfatte ca. 50 kg medicinemballage og -rester, samt ca. 40 l olieaffald pr. år afhentes 2 gange årligt af Reno Vest I/S. Sprøjtemiddelemballage returneres til foderstofhandler.

Gylleopbevaring og -udbringning

Den producerede gyllemængde pumpes til bedriftens gyllebeholdere. Det er oplyst, at bedriftens andel af den fælles gyllebeholder udgør 2940 m³. Denne og den mindre gylletank på 1250 m³, der ligger ved ejendommen samt gyllekummernes volumen giver en samlet gyllekapacitet på 4860 m³. Sammenlignes dette med

produktionen opfyldes Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om kapacitet for opbevaring af gyllen (normalt mindst 9 måneder). Der er medsendt erklæring fra Landbogården i Hjørring, der bekræfter dette.

Gyllen udbringes i overensstemmelse med husdyrbekendtgørelsen. Lovgivningens minimumskrav til kvælstofudnyttelsen i svinegylle er 55% for førsteårsvirkningen og 10% for eftervirkningen (gælder for gødningsplanårene 1999/2000 og 2000/2001). Ved denne udnyttelsesgrad vil der være en teoretisk kvælstofrest før og efter udvidelsen på henholdsvis 7,5 kg og 8,8 total N, der kan gå til jordpulje, udvaskning og fordampning. De øvrige plantenæringsstoffer er ikke reguleret på samme måde.

Ejendommens gylle udbringes på de arealer, der fremgår af bilag 2 "udbringningsarealer". Af ansøgningen fremgår, at virksomheden selv råder over 95,7 ha der betegnes som egnede til udsprengning af gylle. Herudover er der forpagtet et ca. 17 ha stort areal fra ejendommen Rendbækvej 90, samt truffet gødningsoverførselsaftale for et areal på 60 ha med ejendommen Søndergade 95.

En del af virksomhedens areal, et engareal, der er beliggende ned til Ryå, er omfattet af SFL-ordningen der betyder, at der kan økonomisk kompensation til brugeren, hvis han accepterer, en mindre gødningstilførsel eller pesticidforbrug, med henblik på at begrænse udsivningen til Ryå. Jf. afsnit 4.3.

Transport

Driften af virksomheden giver anledning til en del transport til og fra virksomheden samt den interne transport. I ansøgningsmaterialet er der foretaget en vurdering af det typiske årlige transportarbejde. I gennemsnit omfatter det i forbindelse med produktionen ca. 100 transporter af levende slagtesvin en gang ugentligt. Tilskuds-foder leveres en gang hver 14 dag. Tab i form af døde dyr opbevares i containere. Containere tømmes en gang om ugen.

I relation til markarbejdet foretages henholdsvis harvning, pløjning, såning og høst 1 gang årligt. De enkelte arbejdsgange gennemføres indenfor et tidsrum på en til to uger. Kunstgødning udspreddes ligeledes 1 gang årligt, med en varighed på ca. 1 uge. Sprøjtning af markafgrøderne foretages i gennemsnit 3 gange i vækstsæsonen, og den enkelte sprøjtning gennemføres indenfor 2 dage.

Gylle transporteres i 20 m³ gyllevogn, og vil omfatte i alt ca. 230 transporter, hvoraf ca. halvdelen udspreddes på egne arealer. Resten udspreddes på de forpagtede eller lejede arealer.

Som nævnt er der tale om gennemsnitstal, der det enkelte år kan variere i et mindre omfang.

En stor del af bedriftens gylle transporteres ved pumpesystem og trykledning til den vestlig beliggende fælles gyllebeholder. Dette transportsystem krydser såvel rørlagt vandløb som flere hoveddrænledninger med udløb til Albæk.

Transporterne med traktorer til og fra markarealerne vil foregå via de små kommuneveje, eller via markveje idet jorden for hovedpartens vedkommende er beliggende nær ved ejendommen. Transporterne med rå- eller færdigvarer sker ligeledes via vejsystemerne i området, dog uden at der i relation til bedriften planlægges specielle faste ruter. Egentransporten foretages normalt af den kortest mulige kørevej.

Spildevand

Husspildevand udledes via septictank til rørledning der tilleder til en grøft der løber forbi umiddelbart øst for ejendommen. Grøften tilleder til Albæk. Tagvand afledes til samme recipient gennem rørledning til grøften.

Rengøring af maskiner sker på en vaskeplads, der etableres med olieudskiller og slamfang, hvor forurenet materiale tilføres gyllebeholderen.

Rengøring af sprøjtemateriel foretages umiddelbart efter sprøjtning, og sker ved at rengøringsvæsken (vand+sprøjterest) udspreddes på de arealer der sprøjtebehandles.

En del af ejendommens nuværende arealer er drænede, og drænvand fra disse arealer ledes via 3 hoveddræn til Albæk.

Herudover findes der en grøft, der forløber midt igennem ejendommens vestligste arealer.

3. Areal- og harmonikrav i henhold til lovgivningen

3.1 Landbrugslovgivningens arealkrav

Der er ansøgt om tilladelse til en udvidelse til beregningsmæssigt 288 dyreenheder. I landbrugsloven er der til en sådan produktion stillet krav om, at der på ejendommen skal være et areal på min. 80 ha, egnet til gylleudbringning. Til det disponible areal må der ikke medregnes skovarealer, der er pålagt fredskovspligt, og arealer, der er helt uden jordbrugsmæssig værdi, herunder søarealer, strandbredder og lignende, samt arealer, der ikke må tilføres gødning.

Tinglyste aftaler, herunder forpagtnings- og gylleaftaler, der sikrer, at husdyrproducenten til enhver tid kan disponere over de pågældende arealer til udbringning af husdyrgødning mindst 5 år frem i tiden. Af ansøgning fremgår, at ejendommens eget jordtilliggende er på 99,5 ha, hvoraf 96 ha er anvendelige til gylleudbringning. Der er ikke tinglyste aftaler, der giver bedriftejereren løbende disponeringsret mindst 5 år frem i tiden.

Arealkravet i henhold til landbrugsloven vurderes således at være opfyldt.

3.2 Miljøbeskyttelseslovens harmonikrav

Til produktionen på 288 dyreenheder stiller miljøbeskyttelsesloven krav om, at den VVM-pligtige landbrugsejendom skal indtil 1. august 2002 have adgang til at udbringe gylle på mindst 169 ha. (max. 1,7 dyreenhed pr. ha.)

Ejendommens areal er oplyst til 99,5 ha. Heraf har ansøger vurderet ca. 96 ha, som egnet til udspreddning.

Herudover er der indgået:

- En 3-årig forpagtningskontrakt med ejendommen Rendbækvej 90 (17,3 ha), gældende for perioden 1.9.1999 til 31.8.2002.
- En rullende 3-årig overførselsaftale/gødningskontrakt med ejendommen Søndergade 95 (48,3 ha), en aftale der kan opsiges med 6 mdr. varsel, med efterfølgende udløb efter 3 år og 6 måneder.
- En 1-årig lejeaftale på ejendommen Søndergade 95 (16,1 ha), gældende for perioden 1.8.1999 til 1.8.2000, der kan opsiges med 3 måneders varsel, til udløb pr. først følgende 31. juli.

Ansøgeren har i ansøgningen anført, at der er lejede arealer på 17 ha, og skriftlige aftaler om udbringning på 60 ha. I alt er der oplyst disponering over 172,7 ha.

En del af ejendommens eget areal, samt den del af det lejede areal fra ejendommen Rendbækvej 90, er beliggende indenfor indvindingsoplandet til Rendbæk vandværk. Amtsrådet tiltrådte på amtsrådsmødet den 19. februar 1999, at indvindingsoplande til vandværker skal friholdes for svinegylle. I forhold til den oprindelige ansøgning er disse oplande, der omfatter ca. 16 ha, forlangt udtaget. Det omfatter ca. 10,4 ha af ejendommens areal, samt ca. 5,3 ha af det af Rendbækvej 90 forpagtede areal. Når disse arealer fraregnes, (172,7 ha - 16 ha = 158,7 ha) manglede der således et areal på ca. 12 ha, i henhold til miljøbeskyttelseslovens harmonikrav.

Ansøgeren har som følge af dette indgået:

- En 1-årig aftale om tilforpagtning af i alt 6,2 ha, hvoraf kun 2,7 ha kan benyttes til udspredding fra ejendommen Rendbækvej 106 for perioden 1. januar 2000 - til 31. december 2000.
- En rullende 3-årig overførselsaftale/gødningskontrakt med ejendommen Østrupvej 22, 9493 Saltum, om disponeringsret over et areal på i alt 12,7 ha. Aftalen kan opsiges med 6 mdr. varsel, med efterfølgende udløb efter 3 år og 6 måneder.

Samlet kan det til ejendommen disponible udbringningsareal herefter opgøres til:

Aftaleårstal	2000 ha	2001 ha	2002 ha	2003 ha	begrænsninger ha
Eget egnet jordtilliggende (96 - 10,4 ha)	85,6	85,6	85,6	85,6	
Lejet/forpagtet 1-årig aftale (16,3 + 2,7 ha)	19,0				max. 35
Fast 3-årig aftale (12 ha)	12,0	12,0	12,0	?	min. 3 år frem
Rullende 3-årig aftale (48 + 12,7 ha)	60,7	60,7	60,7	?	min. 3 år frem
Samlet	177,3	158,3	158,3		
Krav ved 288 DE	169	169	205	205	

Harmonikravet blev vurderet at være opfyldt for år 2000. For 2001 kræves der som minimum indgået 1-årige aftaler om yderligere arealer, hvorimod der i de følgende år også skal træffes min. 3-årige aftaler. Før en evt. forøgelse i besætningen kan foretages, skal disponeringsretten over tilstrækkelige udspreddingsarealer være dokumenteret. Plantedirktoratet er tilsynsmyndighed.

Ansøger har telefonisk oplyst, at han fortsat disponerer over de tidligere oplyste lejede arealer, enten i form af at han har erhvervet arealerne eller at de fortsat er lejede. Han oplyste at han er fuldt

bevidst om kravet til jordtilliggende.

Bek. nr. 723 af 12. september 1997 "om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand".

I henhold til denne bekendtgørelse skal beholdere for flydende husdyrgødning kontrolleres min. hver 10 år.

Den mindre gyllebeholder, der er beliggende ved ejendommen, er etableret i 1987 og skulle således kontrolleres inden udgangen af år 1997. Pandrup kommune har oplyst, at beholderen er tilmeldt kontrolordningen, men på grund af tidspres forventes kontrollen først gennemført i år 2000.

Den store fællesgyllebeholder er etableret i 1994, og skal således kontrolleres inden udgangen af år 2004.

3.3 Beskyttet natur i henhold til naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven samt vandløbsloven

Søer, vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.v., sten- og jorddiger, fortidsminder er alle omfattet af bestemmelserne i Naturbeskyttelsesloven, der bl.a. betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af de pågældende naturtyper eller kulturhistoriske anlæg. Dette betyder specielt for naturtyperne, at anvendelsen af disse ikke må intensiveres, hvilket bl.a. vil sige, at de normalt ikke må tilføres gødning eller tilføres kemikalier som bekæmpelsesmidler m.v. I miljøbeskyttelsesloven er der for vandløb, søer og havet et direkte forbud mod tilførsel eller adfærd, der giver risiko for tilførsel af stoffer, der kan forurene vandet. I den forbindelse kan nævnes, at drænvand fra dyrkede markarealer kan, hvis vandet indeholder væsentlig mængde miljøfremmede stoffer, betragtes som spildevand.

I vandløbsloven er der direkte forbud mod dyrkning, jordbehandling m.v. indenfor en 2 m bræmme fra de fleste vandløb og søer. Herudover kan der for visse bekæmpelsesmidler være fastlagt specielle bestemmelser (f.eks. 10 m sprøjteafstand til vandløb og søer).

De arealer, der er registreret som værende omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor udbringningsarealerne, blev besigtiget dels i forbindelse med en læhegnsansøgning den 26. august og dels den 1. oktober 1999.

Indenfor udbringningsarealerne findes 6 kulturenge henholdsvis nord og syd for Albæk.

1. Kultureng sydvest for Lerbækgård, er en braklagt lavbund med en nyetableret sø midt i arealet.
2. Kulturengen mellem Albæk og Landbæk, er en kreaturaf-

- græsset eng, let kuperet og ret ensartet.
3. Kultureng nord for Landbæk, er en lavbund med et ensartet græsdække, hvor der tages slæt.
 4. Kultureng sydsydvest for Sønder Saltum,
 5. Kultureng sydøst for Sønder Saltum. Kun den nordvestlige del af arealet er omfattet.
 6. Kultureng beliggende langs Rendbæk bro, ned til Ryå, er en kreaturafgræsset eng, let kuperet og ret ensartet.

Kulturengene er vedvarende græsningsarealer, der fortsat kun må omlægges med mindst 7 års mellemrum.

Herudover grænser enkelte af gylleudbringingsarealerne op til Ryå, og over en længere strækning Albæk, som er et tilløb til Ryå. Landbæk som er et tilløb til Albæk løber en kort strækning i udbringningsarealet.

I henhold til Naturbeskyttelseslovens bestemmelser, er der beskyttelseslinie for bl.a. vandløb på 150 m. Disse beskyttelseslinier hindrer ikke markarealers anvendelse til udbringning af husdyrgødning, eller anden almindelig landbrugsudnyttelse af arealerne. Aktuelt er der således beskyttelseslinier langs Albæk og Ryå.

Der påtænkes ikke opført ny bebyggelse eller foretaget ændringer i terrænet inden for beskyttelseslinierne, disse står således ikke i vejen for den ønskede udvidelse.

Der er ikke registreret sten- og jorddiger eller fortidsminder på udbringningsarealerne.

4. Forhold til regionplanlægningen

4.1 Arealressource-retningslinier

Størstedelen af ejendommens jorder og udbringningsarealer ligger på områder, der i regionplanlægningen er udpeget som jordbrugsområder. Et engareal, der er beliggende ved Ryå, og som hører til ejendommen er imidlertid beliggende i et regionalt naturområde. Det samme er tilfældet med en del af det forpagtede areal. De forskellige områder fremgår af bilag 2.

I jordbrugsområde skal landbrugserhvervenes interesser varetages i balance med hensynet til de øvrige åben land-interesser. Ændret anvendelse skal bl.a. fremme jordbrugets produktionsinteresser. Det forudsættes dog, at ændringen ikke fjerner grundlaget for at opretholde særligt værdifulde landskaber og særlige kulturtræk.

I naturområder er den generelle målsætning i regionplanen at sikre en flersidig anvendelse af arealerne, hvilket vil sige, at udpegnin-gen ikke må medføre en nedprioritering af væsentlige interesser, men først og fremmest skal natur-hensynene dog tilgodeses.

I regionalt jordbrugsområde må der ikke etableres anlæg, der begrænser mulighederne for landbrugsdrift. Ændret arealanvendelse skal have direkte tilknytning til den regionale jordbrugsinterese.

Samlet vurderet er ejendommens udvidelse ikke i modstrid med regionplanens retningslinier for arealressourcen.

4.2 Grundvandsressource-retningslinier

I relation til drikkevandsforsyningen har amtsrådet besluttet, at det er en målsætning, at den nuværende decentrale vandindvinding fastholdes i videst muligt omfang, og at det grundvand, der er basis for drikkevandsforsyningen, skal sikres mod aktuel og fremtidig forurening.

Denne målsætning er i regionplan '97, Nordjylland udmøntet i flere retningslinier, bl.a. omkring grundvandsbeskyttelse. Amtets samlede areal er i relation til grundvandsinteresser inddelt i 3 områdetyper (begrænset -, almindelig - og særlige grundvandsinteresser), der hver på baggrund af analyser fastlægger de overordnede interesser, af hensyn til den fremtidige vandforsyning med hensyn til beskyttelse imod forurening. Herudover er der udlagt indvindingsoplande til de almene vandværker, som skal indgå i den fremtidige vandforsyning.

I områder med særlige grundvandsinteresser og i de udlagte indvindingsoplande må den nuværende arealanvendelse ikke

ændres, hvis det medfører øget risiko for forurening af grundvandet.

En virksomhed eller en arealanvendelse, der udgør en risiko for grundvandet, kan derfor kun tillades, hvis det på forhånd er godtgjort, at forurening ikke vil ramme grundvand i områder med særlige drikkevandsinteresser eller i de udlagte indvindingsoplande, og hvis det er muligt at kontrollere og afværge en eventuel forurening.

Ejendommens jorder og udbringningsarealer ligger alle inden for et område omkring Pandrup by, der i regionplanlægningen er udpeget som område med drikkevandsinteresser. En del af arealerne ligger i indvindingsoplandet til Rendbæk vandværk.

De geologiske forhold i området omkring Øster Rendbæk mellem Pandrup og Saltum er meget varierede, og det vurderes, at grundvandet har ringe til nogen naturlig beskyttelse. Grundvandet i indvindingsoplandet til Rendbæk Vandværk samt i området mellem Pandrup/Saltum landevejen og Skødsholm er præget af nogen beskyttelse, mens de resterende dele af området har en ringe beskyttelse.

Vandindvindingsområder

Rendbæk Vandværk indvinder grundvand fra et sandlag i det primære grundvandsmagasin. Betraget ud fra nitrat kan vandkvaliteten betegnes som god, idet der i perioden fra 1983 til 1998 har været et konstant nitratindhold i vandet under 10 mg nitrat pr. liter. Grænseværdien for drikkevand er 50 mg nitrat pr. liter. Grundvandet i den største del af området strømmer mod Albæk, mens grundvandet i den vestligste del af området strømmer mod Ryå. De øvrige vandværker i området (ved Pandrup, Østrup, Sønder Saltum og Saltum) ligger alle grundvandsmæssigt opstrøms udspretningsarealerne til ejendommen. Det er således vurderet, at disse vandindvindinger ikke vil blive påvirket af driften på de marker, der indgår i redegørelsen.

4.3 Overfladevand - Vandløb, søer og kystnære farvande

Ryå udmunder i Limfjorden nordvest for Egholm. Limfjordsamterne har i 1985 udarbejdet en indsatsplan for forbedring af miljøtilstanden i Limfjorden idet amternes overvågning af fjorden siden omkring 1980 har vist at fjorden er kraftigt overgødet med næringsstoffer fra land. Planen blev vedtaget af de 3 amtsråd i 1987.

Kravene til de kilder der hører under amtsrådenes kompetence er blevet opfyldt allerede fra 1990, hvorimod der først er stillet krav til de resterende kilder - landbruget - med regeringens vedtagelse af Vandmiljøplan I i 1987 og II i 1998. Kravene heri er endnu ikke blevet opfyldt for Limfjordens vedkommende, tværtimod.

I det nyligt udsendte forslag til "Regionplan 2001" har Amtsrådet opstillet en række mål, blandt andet:

"Det er amtsrådets mål

- at kystvandene skal fungere som levested for et naturligt dyre- og planteliv og derfor skal sikres den bedst mulige kvalitet
- at planlægning for og forvaltning af kystvandene, der ligger uden for Amtsrådets kompetence, skal påvirkes så der sikres en høj grad af integration med Amtsrådets målsætninger for den fremtidige anvendelse af kystzonen."

Til opfyldelse af disse overordnede mål er opstillet en *række kvalitetskrav* der dels beskriver hvilke krav de forskellige del af de nordjyske farvande skal opfylde, og dels angiver en række specifikke vejledende krav til de biologiske forhold i farvandene. Det gælder fx. krav om vandets klarhed og dybdegrænsen for ålegræsset. For at opnå de opstillede mål har Amtsrådet vedtaget en række *retningslinier* med dét hovedformål at begrænse tilledningerne fra land af forurenende stoffer. Der er således eksempelvis opstillet meget lave kvoter for hvor meget fosfor der må tilledes Mariager fjord og Halkær Bredning fra de kilder som Amtsrådet har kompetence over.

I retningslinie 6.3.1 står at læse:

"Den generelle basismålsætning for kystvandene skal sikre en vandkvalitet, der medfører at dyre- og plantelivet kun i begrænset omfang er på virket af menneskelig aktivitet, og at vandkvaliteten gør området anvendeligt til især badning og alsidigt fiskeri. Områder af særlig stor biologisk eller rekreativ interesse er udlagt med målsætning med skærpede krav. I disse områder må der ikke udpeges nærzoner med lempede krav som følge af nye spildevand-sudledninger. "

I amtets årlige rapporter til Miljøstyrelsen er det siden vedtagelsen af Vandmiljøplan I konkluderet at *tilstanden - på trods af amtets indsats - stadig ligger langt fra de opstillede målsætninger.*

For de områder som ligger *uden for* Amtsrådets kompetence, herunder afstrømningen af næringsstoffer fra land, hedder det i planforslaget:

"Som følge af de problemer der fortsat hvert år kan konstateres i de nordjyske fjorde, er det Amtsrådets holdning regionalt at følge op på de vedtagelser der ligger i Vandmiljøplan I og II, og således bidrage til opfyldelsen af planerne."

"Desuden vil Amtsrådet ved nyetablering og udvidelse af eksisterende husdyrbrug vurdere, om etableringen af flere sådanne brug i et vandområdes opland samlet vil øge miljø-belastningen og dermed være i strid med Vandmiljøplan I og II."

4.4 Særligt følsomme landbrugsområder

En del af arealerne langs Ryå, der er et højt målsat vandløb, er udpeget som SFL-områder (Særligt følsomme Landbrugsområder). Desuden er der udpeget randzoner langs Albæk i en 20 meters bred zone. Udpegningen er foretaget for at begrænse udledningen af næringsstoffer.

En mindre del af de ejede og lejede arealer er beliggende i disse områder. Det omfatter 2 engarealer, der ligger i Debelenge, samt en del af arealerne syd for Albækudløbet, og som grænser op til Ryå. Herudover er det arealerne der grænser op til Albæk.

4.5 Trafikale interesser

Trafikken vil som nævnt omfatte til-og frakørsel af rå- og færdigvarer samt transport i forbindelse med markarbejdet. Trafikken i relation til denne ejendom vil ikke adskille sig fra trafikken til øvrige landbrugsejendomme i området. Den anmodede udvidelse forventes således ikke at medføre ændringer i det generelle trafikbillede i lokalområdet eller landsdelen, og vil kun i begrænset omfang forøge trafikken.

5. Vurdering af anlæggets miljøpåvirkning

Som vist på checklisten (bilag 0) kan det aktuelle projekt overholde bestemmelserne i såvel husdyrgødningsbekendtgørelsen, som i landbrugsloven. I nedenstående skema er vist en oversigt over de væsentligste elementer, der indgår i amtets vurdering af det udvidede svinebrugs påvirkning af omgivelserne.

Omgivelser	Påvirkning fra
5.1 Grundvand	Gødskning, spildevand, kemikalier, gylleopbevaring/transport, affald
5.2 Overfladevand	Gødskning, ammoniakfordampning, kemikalier(pesticider), gylleopbevaring
5.3 Beskyttet natur	Gødskning, ammoniakfordampning, kemikalier(pesticider)
5.4 Landskab	Bygningsanlæg, beplantning
5.5 Naboer m.v.	Støj, lugt, fluer, transport
5.6 Omgivelserne iøvrigt	Ammoniak

Vurdering af virksomhedens mulige påvirkninger af omgivelserne

5.1 Grundvand

Naturlig beskyttelse og vandindvinding

De geologiske forhold i området omkring Øster Rendbæk mellem Pandrup og Saltum er meget varierede, og det vurderes, at grundvandet har ringe til nogen naturlig beskyttelse. Grundvandet i indvindingsoplandet til Rendbæk Vandværk samt i området mellem Pandrup/Saltum landevejen og Skødsholm er præget af nogen beskyttelse, mens de resterende dele af området har en ringe beskyttelse.

Vandindvindingsområder

Rendbæk Vandværk indvinder grundvand fra et sandlag i det primære grundvandsmagasin. Betragtet ud fra nitrat kan vandkvaliteten betegnes som god, idet der i perioden fra 1983 til 1998 har været et konstant nitratindhold i vandet under 10 mg nitrat pr. liter. Grænseværdien for drikkevand er 50 mg nitrat pr. liter. Grundvandet i den største del af området strømmer mod Albæk, mens grundvandet i den vestligste del af området strømmer mod Ryå. De øvrige vandværker i området (ved Pandrup, Østrup, Sønder Saltum og Saltum) ligger alle grundvandsmæssigt opstrøms udspretningsarealerne til ejendommen. Det er således vurderet, at disse vandindvindinger ikke vil blive påvirket af driften på de marker, der indgår i redegørelsen.

Kvælstof tab fra rodzonen

Den mængde uudnyttet kvælstof, der forlader rodzonen, vil - afhængig af de geologiske og grundvandsmæssige forhold - blive reduceret undervejs til grundvandet. Jordlagenes evne til at reducere opløst kvælstof kan variere betydeligt fra område til område. Det er ikke muligt at gennemføre præcise beregninger af, hvor meget kvælstof der udvaskes til grundvandet på en given lokalitet med en given belastning. Men ved hjælp af en simpel beregningsmodel er det muligt at beregne kvælstofudvaskningen fra rodzonen (Projekt om jord og grundvand fra Miljøstyrelsen nr. 17. 1995 - Grundvandsbeskyttelse i vandindvindingsområder). En beskrivelse af beregningsmodellen er givet i afsnit 7.

På ejendommen er der i dag 243 DE og der disponeres over 184,2 ha, hvoraf 168,8 ha kan anvendes til udbringning af husdyrgødning..

Til beregning af udvaskning af kvælstof på den eksisterende produktion er der taget udgangspunkt i de 168,8 ha, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Der bliver udbragt husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha. Sædskiftet består hovedsagelig af vintersæd. Herudover er der vårbyg med græsudlæg, vårbyg samt permanent græsbrak. Jordtypen er finsand/blandet jord (JB 2, 4, og 5) og lerjord (JB 6-10). Arealerne med ler jord udgør den overvejende del af arealerne. Der udbringes udelukkende svinegylle på arealerne og udvaskningen er beregnet med høj udnyttelsesgrad. Nettonedbøren er vurderet til 280 mm.

- . Beregningerne viser, at der ved den nuværende produktion i gennemsnit udvaskes ca. 44 kg N/ha, hvilket svarer til ca. 70 mg nitrat pr. liter i det vand, der forlader rodzonen (Projekt om jord og grundvand fra Miljøstyrelsen nr. 17. 1995 - Grundvandsbeskyttelse i vandindvindingsområder).

Ved en udvidelse skal arealer beliggende i indvindingsopland friholdes for udbringning af husdyrgødning. Arealerne kan dog stadigvæk normgødes med kunstgødning. Det, at arealerne friholdes for udbringning af husdyrgødning forhindre dog ikke, at der kan udbringes handelsgødning på en sådan måde, at det kan give anledning til en udvaskning over 60 mg nitrat pr. liter fra rodzonen. I alt friholdes ca. 15,7 ha, der er i indvindingsopland til Rendbæk Vandværk.

Ved en udvidelsen vil der udover de allerede beskrevne arealer være tilforpagtet 2,7 ha og aftale om udbringning af husdyrgødning på 12,7 ha. Der kan i alt udbringes husdyrgødning på 168,5 ha. Udvasningsberegningerne er foretaget med stort set samme sædskifte. Der vil blive udbragt husdyrgødning svarende til 1,5 - 2 DE/ha på de arealer, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Jordbundstype, gødningstype, udnyttelsesgrad og nettonedbør er som ved den eksisterende produktion og som

beskrevet ovenfor.

- Beregningerne viser, at der ved en udvidelse vil være en gennemsnitlig udvaskning på ca. 47 kg N/ha, hvilket svarer til ca. 75 mg nitrat pr. liter i det vand, der forlader rodzonen. Udvidelsen giver dermed en mindre forøgelse i udvaskningen af nitrat.

I Vandmiljøplan II er der en række tiltag, der skal bidrage til en reduktion af udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet. Tiltag til bedre udnyttelse af kvælstof i husdyrgødning, som er skærpet med 5% i gødningsåret 1999/2000 og yderligere 5 % i gødningsåret 2001/2002, nedsættelse af gødningsnormen med 10 %, bedre foderudnyttelse, forøgelse af arealer med efterafgrøde på 6 %, samt en skærpelse af harmonikravene fra 1,7 DE til 1,4 DE. Disse tiltag vil skønsomt reducere den gennemsnitlige udvaskning på landsplan med ca. 10 kg N/ha.

- Efter gennemførelsen af de her nævnte tiltag i Vandmiljøplan II vil udvaskningen fra arealerne skønsomt blive ca. 37 kg N/ha, hvilket svarer til ca. 56 mg nitrat pr. liter i det vand der forlader rodzonen.
- I områder med drikkevandsinteresser besluttede Amtsrådet på mødet den 13. februar 2001, at der ikke fastsættes særlige begrænsninger ud over de begrænsninger, der i forvejen må følge af lovgivningen, dog kan der være særlige geologiske forhold, der indikerer yderligere overvejelser.
- I indvindingsopland besluttede Amtsrådet på mødet den 13. februar, at der ikke må udbringes husdyrgødning, indtil området er kortlagt.
- En udvidelsen vil ikke være i strid med regionplanenes retningslinje 3.6.4 og 3.6.5, da arealerne, der ligger i indvindingsopland, friholdes for udbringning af husdyrgødning, og da de øvrige arealer til udbringning af husdyrgødning ligger i områder med drikkevandsinteresser.

Hvilke miljømæssige tiltag er gennemført, og er der yderligere mulige kendte tiltag?

Ingen af de godkendte arealer er beliggende i indvindingsoplande til vandværker, men en del er beliggende i områder med målsætningen "drikkevandsinteresser", og de øvrige i områder med "begrænsede drikkevandsinteresser".

I relation til udvaskning har ansøgeren i henhold til gældende lovgivning sikret, at der er tilstrækkeligt areal til, at de lovgivningsmæssige krav til arealbelastning er opfyldt. Der udarbejdes

gødningsplaner, hvor der tages hensyn til afgrødernes næringsbehov. Kravet til efterafgrøder overholdes, ligesom udbringningstidspunktet sikrer den krævede udnyttelsesgrad. Ansøger har herudover oplyst, at gyllen vil blive jævnt fordelt over arealet.

Med hensyn til at begrænse arealbelastningen pr. ha. f.eks. ved forøgelse af efterafgrøder eller vælge sorter ud fra miljøhensyn, vil dette naturligt blive afvejet i relation til sorternes modstandsdygtighed, forventet udbytte og de høstede afgrøders anvendelighed. Ansøger har oplyst, at forøgelse af efterafgrøder over de krævede 6 % kan blive aktuel, hvis sædskiftet trækker i retning af mere vårsæd på sigt.

Udover de lovgivningsmæssige tiltag med hensyn til begrænsning af arealbelastningen, enten ved mængdebegrænsninger eller/og ved afgifter på næringssaltene, pågår et arbejde på at udvikle nye afgrødesorter, f.eks. ved genteknologi således, at planternes fremtidige udnyttelsesgrad forbedres.

Kemikalier - Sprøjtegifte

Sprøjtegifte og nedbrydningsprodukter fra sprøjtegifte fra landbrugets nuværende brug af sprøjtegifte spredes direkte eller indirekte i miljøet. Således kan der i relation til grundvand konstateres et indhold af en lang række af de sprøjtegifte, der har været anvendt indenfor de seneste 50 år. Det samme billede viser sig i Nordjyllands amt, hvor man i takt med udvidelsen af analyseprogrammer genfinder flere og flere sprøjtemiddelstoffer.

Som et delelement i den nationale godkendelsesordning for pesticider kræves der, at de benyttede midler hurtigt nedbrydes til uproblematisk bestanddele således, at der ikke sker forurening af grundvand eller øvrige dele af vandsystemet. At en lang række sprøjtegifte nu er fundet i såvel grundvand som overfladevandsystemet har givet anledning til fra de centrale myndigheders side at udarbejde en pesticidhandlingsplan, hvori indgår en lang række initiativer til at begrænse brugen og skadevirkningerne af brugen af pesticiderne.

Der er ikke på nationalt eller regionalt plan truffet beslutninger om at indføre specielle begrænsninger i anvendelsen af sprøjtemidler indenfor indvindingsoplande. Ved at udtage indvindingsoplande til vandværker som område, der er omfattet af miljøgodkendelsen, er arealerne ikke specielt omfattet af miljøbeskyttelseslovens 8-årige retsbeskyttelse. Fremtidige tiltag kan således ikke hindres eller vanskeliggøres med henvisning til denne regel.

Selve håndteringen af sprøjtemidlerne kan udgøre en større risiko, idet spild af koncentreret sprøjtemiddel, overløb af sprøjtebeholder, udvendig eller indvendig vask af sprøjteudstyr, sløset omgang med emballage og affald, samt udtømning af restsprøjtevæske på muldjord eller grusbefæstede arealer kan give anledning til en

højkoncentreret regnvandsfront, der kan forurene meget store mængder grundvand, idet grænseværdierne i grundvand til drikkevand er meget lave.

De/den der anvender sprøjtemidler skal imidlertid være i besiddelse af sprøjtecertifikat, der bl.a. dækker over en uddannelse, hvor ovennævnte forhold indgår. Det er ligeledes et krav, at der skal føres journal over sprøjtemidlernes anvendelse og dosering.

Hvilke miljømæssige tiltag er gennemført, og er der yderligere mulige kendte tiltag?

Som nævnt afleveres kemikalierester og olierester i henhold til kommunens regulativ. Sprøjtemiddel-emballage returneres til foderstofforhandler. Restsprøjtevæske fortyndes og udsprøjtes på afgrøderne og fordeles derved på et større areal. Udregning af pesticidbehov udføres af Planteavlkontoret.

For at forebygge koncentreret nedsivning, kan der etableres en påfyldnings/vaskeplads, hvor alt spild kan opsamles eller nedbrydes (biobed). For at mindske problemerne kan påfyldningen ske på et mulddækket areal, og på forskellige steder.

For generelt at minimere sprøjtemiddelforbruget kan brugen af PC-planteværn eller tilsvarende "expertsystemer" der er under udarbejdelse være et godt redskab. Fremtidigt kan også andre parametre end bekæmpelseeffekt, tages med i betragtning.

Spildevand

Når der tænkes på spildevand fra en bedrift som denne i relation til grundvandet omfatter det oftest spildevand til nedsivning, hvor der kan være nogle afstandskrav, der skal overholdes. Idet bedriftens overfladevand og sanitært spildevand tilledes overfladevandsystemet, og vaskevand fra rengøring af maskiner m.v. tilledes gyllesystemet, vurderes risikoen for forurening af grundvand fra disse forureningskilder at være ubetydelig.

Gylleopbevaring/transport

Idet bedriften råder over godkendte beholderanlæg, transporten sker på arealer eller via veje der ikke indebærer speciel risiko for at vælte med gyllevogn eller sprøjtebeholder, samt at udspreddingen ikke sker i nærheden af vandboringer eller på arealer der yder ringe beskyttelse mod grundvandstilførsel, vurderes det, at håndteringen i forbindelse med transport gennemføres på et tilfredsstillende sikkerhedsniveau.

Affald

Der sker ikke udspredding af affald på bedriftens jordtilliggende eller forpagtede/lejede arealer.

Opsummering grundvand

- Beregningerne viser, at efter gennemførelsen af tiltagene i Vandmiljøplan II vil udvaskningen fra arealerne skønsmæssig blive ca. 37 kg N/ha, hvilket svarer til ca. 59 mg nitrat pr. liter i det vand der forlader rodzonen.
- En udvidelsen vil ikke være i strid med regionplanenes retningslinie 3.6.4 og 3.6.5, da arealerne, der ligger i indvindingsopland, friholdes for udbringning af husdyrgødning, og da de øvrige arealer til udbringning af husdyrgødning ligger i områder med drikkevandsinteresser.
- Ansøgeren opfylder de gældende lovgivningsmæssige arealkrav, krav til efterafgrøder samt krav til udnyttelsesgrad af husdyrgødning. Ved jævn fordeling af gyllen arealbelastningen som for mindre bedrifter.
- Gyllebeholdere efterkontrolleres for tæthed i henhold til kravene.
- Det er en forudsætning for regionplantillægget, at der i Pandrup Kommunes miljøgodkendelse optages vilkår om, at der ikke udbringes husdyrgødning i indvindingsopland, indtil området er kortlagt.

Delkonklusion

Den påtænkte udvidelse af dyreholdet på ejendommen, Smedegårdsvej 35, vurderes ikke, i relation til grundvandsinteresser, at være i modstrid med Regionplanens retningslinier 3.6.4 og 3.6.5.

5.2 Overfladevand

Virksomhedens anlæg til opbevaring af gylle kan overholde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om lokalisering, indretning og kapacitet.

Vandløb

Gylleudbringningsarealerne grænser op til Ryå og over en længere strækning Albæk, som er et tilløb til Ryå. Landbæk som er et tilløb til Albæk løber en kort strækning i udbringningsarealet. De berørte vandløb er alle målsat til B2/B3 med forureningsgrad II.

Ved seneste tilsyn i 1994 blev Albæk vurderet til forureningsgrad II-III både op- og nedstrøms udbringningsarealerne. Ryå blev samme år vurderet til II nogle km opstrøms tilløbet fra Albæk og II-III nedstrøms.

Arealet omkring Albæk er udpeget i forbindelse med spildevands-

rensning i det åbne land, det vil sige, at kommunen skal udarbejde en spildevandsplan for området med henblik på at mindske udledningen af spildevand fra den spredte bebyggelse. Belastningen på strækningerne kan således ikke vurderes til specielt at være resultat af landbrugsdriften.

Det vurderes, at terrænforholdene i området ikke stiller specielle krav til gylleudbringningen.

På grundlag af de under afsnit 5.1 beregnede tab af kvælstof ved udvaskningen fra rodzonen er andelen af kvælstoftransporten i Ryå ved udløbet som følge af landbrugdriften på arealet beregnet til ca. 2 tons N/år efter udbygning. Dette skal ses i sammenhæng med den totale kvælstoftransport i Ryå er ca. 554 tons N/år. Heraf stammer 22 tons N/år fra kommunale renseanlæg.

Udvaskningen til Ryå før er udregnet til ca. 1,88 tons total kvælstof, og efter udbygningen til ca. 2,24 tons total kvælstof. Ved transporten i åen vil disse mængder blive reduceret. Der er 22 km å mellem udbringingsarealerne og Limfjorden, med en skønnet bredde på 10 m svarer det til 22 ha. NjA regner med 0,5% reduktion pr. ha vandløb. Dette giver samlet 11% reduktion. Det anslås beregningsmæssigt, at udledningen til det marine område (Limfjorden) vil stige fra ca. 1,67 tons total kvælstof til ca. 1,99 tons total kvælstof efter udvidelsen. Forøgelsen vurderes således at være i størrelsesordenen 300 kg total kvælstof.

Hvad angår fosfor er det svært at skønne, hvor meget udvaskningen af fosfor fra markerne vil stige. I relation til før/efter situationen forventes der ikke større ændringer.

Transport af gylle vil alene foregå ad veje i det åbne land. Vælter en gylletankvogn, kan der opstå risiko for at vandløb forurenes. Ud fra en vurdering af de terrænmæssige forhold, er der intet der indikerer, at kørsel på arealerne udgør en speciel risiko for at vælte, således at vandløbene ved et uheld tilføres gylle.

Hvilke miljømæssige tiltag er gennemført, og er der yderligere mulige kendte tiltag?

I relation til etableringen af gyllebeholderen meddelte Pandrup Kommune ved skrivelse af 29. august 1995 påbud om at etablere havarialarm på trykledningen, idet der efter kommunens vurdering var reel fare for forurening af områdets vandløbssystem i tilfælde af et brud på rørsystemet, specielt hvor trykledningen krydser et rørlagt kommunalt vandløb "Pælevejsvandløbet". Herudover krydses flere hoveddrænledninger. Miljøstyrelsen har i skrivelse af 10. maj 1996 ophævet det kommunale påbud, med henvisning til, at der er tale om en skønsmæssig vurdering, og at miljøstyrelsen vurderer, at der bør lægges større vægt på rørføringerne. Miljøstyrelsen vurderede således ikke, at der var tilstrækkelig miljømæssig begrundelse for at kræve havarialarm.

Bedriften er beliggende indenfor et område, hvor der kan forventes at blive stillet krav om en forbedret rensning af det spildevand, der udledes via grøftesystem til Albæk.

Kystnære områder

Limfjorden.

Vandet fra de arealer, hvorpå der udbringes gylle, transporteres med Ryå ud i Limfjorden nordvest for Egholm. Den totale kvælstofudledning til Limfjorden fra Ry å har i gennemsnit af perioden 1984-1999 ligget på ca. 1100 t pr. år, hvoraf bidraget fra landbruget udgør ca. 70%, spildevand og regnvandsoverløb ca. 4 %, og naturbidraget ca. 24%. De sidste 2% hidrører fra spredt bebyggelse.

En øget tilførsel af næringsstoffer, især kvælstof, vil yderligere forringe de i forvejen dårlige miljømæssige forhold i fjorden, bl. a. ved at øge forekomsten af forurenings-betingede alger og dermed øge hyppigheden af iltsvind, selv inde på de lavvandede områder som Nibe-Gjøl Bredninger.

Tilførslen af kvælstof fra 11 af de største nordjyske vandløb til Limfjorden har gennem perioden 1984-98 været signifikant *stigende*, i modsætning til resten af landet hvor der har kunnet måles et fald. Dette er blevet sat i sammenhæng med den voldsomme nedgang i ålegræsforekomsterne i Nibe-Gjøl Bredninger igennem de seneste 2-3 år, da det netop gennem Vandmiljøplanens overvågningsprogram er blevet dokumenteret, at jo større kvælstoftilførsel til fjordene, jo ringere vækstforhold har ålegræsset.

Limfjordsamterne har desuden gennem det seneste år arbejdet med at belyse årsagerne til de mange iltsvind der som hovedregel forekommer i Limfjorden. Det har herigennem vist sig, at der er en signifikant sammenhæng mellem kvælstoftilførslen fra land og forekomsten/ hyppigheden af iltsvind i fjorden, når man tager hensyn til de vejr-mæssige svingninger fra år til år.

Der er således ingen tegn på at kvælstoftilførslen fra Ryå er faldende, som det er forudsat i Regionplanen for at målsætningerne kan opfyldes og som det er forventet i Vandmiljøplanerne.

Desuden vil en forøgelse af næringsstofftilførslen maskere effekten af de allerede gennemførte foranstaltninger på renseanlæggene. Som følge af Limfjordsamternes rensningsplan fra 1987 har de nordjyske kommuner Dronninglund, Brønderslev, Pandrup og Aabybro foreløbig investeret i alt 141 mio kr i udbygning af rensningsanlæg til fjernelse af næringsstoffer i oplandet til Ryå. Tilførslen af kvælstof fra spildevandet er således blevet nedsat fra 98 t/år (gennemsnit af perioden 1984-88) til 45 t/år (gennemsnit 1994-98). Tilførslen af fosfor er tilsvarende blevet nedsat fra 38 t/år til 7 t/år.

Til sammenligning vil belastningen med kvælstof fra ejendommen ved produktionsudvidelsen stige med 0,3 t/år for 1,7 t til 2,0 t/år.

Udledningen fra ejendommen kan endvidere sammenlignes med udledningen af kvælstof fra spildevand (efter rensning). Belastningen inden udvidelsen svarer til udledningen fra et bysamfund på omkring 1900 personer, og vil med udvidelsen på ca. 20% stige til omkring 2300 personer.

Internationale naturbeskyttelsesområder i Limfjorden og Kattegat

Ved udvaskning og overfladeafstrømning fra bedriftens udbringingsarealer føres kvælstof via Ryå til internationale naturbeskyttelsesområder i Limfjorden (habitatområde nr. 15, fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7). På grund af strømforholdene afvander vandløbsoplandet Ryå tillige til Kattegat, der ved udløbet af fjorden rummer habitatområde nr. 14 og fuglebeskyttelsesområde nr. 2.

Relevante dele af udpegningsgrundlaget for habitatområderne er i denne sammenhæng:

1. Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
2. Større, lavvandede bugter og vige
3. Mudder- og sandflader, der er blottet ved ebbe
4. Vegetation af *Salicornia* og andre enårige plantearter, der koloniserer mudder og sand
5. Atlanterhavs-strandeng (*Glauco- Puccinellitalia maritima*)
6. Enårig vegetation på strandvolde
7. Havlampret
8. Majsild *Alosa alosa*
9. Stavsild *Alosa falax*
10. Marsvin

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne er ynglende liste I-arter (Klyde, Havterne, Splitterne og Dværgterne) samt store forekomster af trækkende og rastende Sangsvane, Knopsvane, Grågås, Kortnæbbet Gås, Pibeand, Krikand, Taffeland, Troidand, Bjergand, Sortand, Fløjlsand og Blishøne. Dertil kommer at fuglebeskyttelsesområdet i Limfjorden de senere år har udviklet sig til at være en rasteplass af international betydning for Lysbuget Knortegås.

Nibe - Gjøl Bredning i Limfjorden er omfattet af Ramsarkonventionen til beskyttelse af vådområder af international betydning, navnlig som levested for vandfugle.

Naturtyperne 4 og 5 er strandenge, der anses for at være naturligt næringsrige plantesamfund. Det skyldes at havvand er naturligt rigt

på plantenæringsstoffer, dog ikke kvælstof som er den begrænsende faktor for plantevæksten på strandenge. Strandenge tilføres kvælstof fra en række andre kilder. Det er opskyl af marine plante- og dyrerester, luftbåren kvælstof, hovedsageligt i form ammoniak fra husdyrbrug. Desuden tilføres strandengenes plantevækst kvælstof fra kvælstoffikserende ærteblomstrede karplanter, blågrønalger og bakterier.

Forøget tilførsel af kvælstof med havvand vil generelt medføre forøget plantevækst, særligt af græsser og halvgræsser. Konkret vurderes at forøget kvælstofindhold i havvandet som følge af udvidelse af svinebedriften ikke vil give anledning nogen målbar kvalitativ forandring af strandengenes plantesamfund.

Naturtypen 6 er naturligt nærings- og kvælstofrig, og vurderes ikke blive påvirket af forøget indhold af kvælstof i havvandet.

Naturtyperne 1 - 3 og arterne 7 - 10 udgør dele af det marine miljø og vurderes at være mindre robuste for øget kvælstofbelastning af havvandet. Arternes fødegrundlag kan blive reduceret ved øget algevækst, tilbagegang for bundvegetation og iltsvind. Konkret vurderes særligt, at forøget kvælstofudledning til Limfjorden, som følge af udvidelse af svinebedriften, kan bidrage til forringelse af det marine miljø.

Algevækst og tilbagegang for bundvegetation forårsaget af kvælstofudledning kan tillige reducere fødegrundlaget for flere af de rastende fuglearter. Konkret vurderes særligt, at forøget kvælstofudledning til Limfjorden, som følge af udvidelse af bedriften, kan bidrage til tilbagegangen for Ålegræs.

Produktionsudvidelsen på bedriften kan således umiddelbart fremstå som værende i modstrid med retningslinje 5.3.5. i forslag til regionplan 2001: "Der må ikke inden for områder, der er omfattet af Ramsarkonventionen, EF-fuglebeskyttelsesdirektivet eller EF-habitatdirektivet træffes dispositioner, der strider imod de fastsatte hensigter og bestemmelser."

Danmark har internationalt forpligtet sig til ikke at medvirke til forringelser af internationalt udpegede beskyttelsesområder, men tværtimod arbejde for forbedringer af levevilkårene for dyr og planter i disse.

Vandmiljøplan I og II tager sigte på at begrænse udledningen af kvælstof til de marine områder. En forøget udledning vil således trække i den forkerte retning. Det vil dog næppe være muligt at registrere en isoleret effekt af udvidelsen af bedriften, på tilstanden i Limfjorden eller Kattegat .

Til grund for en vurdering af hvorvidt udvidelsen af svinebedriften på Smedegaardsvej 35, Pandrup, vil kunne ske i overensstemmelse

med Vandmiljøplan II og Regionplanforslagets retningslinie 5.3.5 lægges:

- Staten vurderer at målene i Vandmiljøplan II vil blive nået
- Uanset at fjorden idag allerede er belastet over hvad den miljømæssigt kan tåle, er der tale om en marginal forøgelse af udledningen til Limfjorden
- Effekten af den forøgede belastning vil ikke være målbar hverken i Limfjorden, Kattegat eller på de omkringliggende naturarealer
- Alene ved implementering og håndhævelse af tiltag i vandmiljø- og ammoniakhandlingsplaner kan opnås målbar og ønskelig begrænsning af landbrugets påvirkning af omgivende natur
- Når effekten af Vandmiljøplan II og ammoniakhandlingsplanen er slået helt igennem og målsætningen for Limfjorden dermed forventes opfyldt, vil den marginale ekstraudledning fra svinebedriften være uden betydning for miljøtilstanden i fjorden

På denne baggrund er udvidelsen ikke i modstrid med Vandmiljøplan II og dermed vil udvidelsen ikke stride mod den holdning, Amdsrådet har givet udtryk for i regionplanforslaget eller retningslinierne 6.3.1. og 5.3.5.

Sprøjtegifte

Som for grundvand er der også fundet pesticider i såvel vandløb, vandhuller og søer og dette, for en række pesticiders vedkommende, i koncentrationer der er højere end de effektniveauer, der måles i laboratorieundersøgelser med vandlevende dyr. Pesticiderne tilføres primært via grundvandstilstrømning, drænvandstilledning, overfladisk afstrømning, direkte tilførsel i forbindelse med den enkelte sprøjtehændelse, afvaskning af materiel eller via luften som følge af afdrift/fordampning. De største koncentrationer i vandløb er målt i forbindelse med sprøjteperioder og kraftig nedbør, hvor der sker en stigning i afstrømningen til vandløbene. Undersøgelserne indikerer, at udsivningen er større for lerjord end for sandjord.

I Nordjyllands Amt er der ikke gennemført undersøgelser af forekomsten af sprøjtegifte i de Nordjydske vandløb. Der er dog intet der indikerer, at man ved en evt. undersøgelse vil få væsentlige anderledes resultater end hvad der er konstateret andre steder.

Hvilke miljømæssige tiltag er gennemført, og er der yderligere mulige kendte tiltag?

Ansøgeren har oplyst, at sprøjtning så vidt muligt altid foretages om morgenen i gunstige sprøjtetimer, og at man er opmærksom på dysevalg og, at der altid bruges Lower drift ved blæst. Herudover har han nær kontakt til planteavlskontoret, der foretager beregninger af pesticidforbruget.

Herudover skal nævnes, at Erik Gade for det nordligst ejede areal, grænsende til Ryå, har truffet en MVJ-aftale (rajgræsftale) der betyder, at arealet ikke må gødskes og sprøjtes fra det tidspunkt, hvor afgrøden er høstet, til efterfølgende 15. februar.

Danmarks Jordbrugsforskning har i samarbejde med Landbrugets Rådgivningscenter i 1999 redegjort for mulighederne for at reducere afdrift i forbindelse med udspreddning samt forebygge punktkildeudledninger.

For at reducere afdriften er det vigtigt at have tilstrækkelig sprøjtekapacitet til rådighed på bedriften til, at sprøjtningen, som hovedregel, kan gennemføres indenfor gunstige sprøjtetimer, hvorved menes, hvor luftfugtigheden er højest og vindhastigheden lavest samt at udnytte gunstige sprøjtetimer.

I relation til selve sprøjteudstyret er nævnt, at valg af dyse er vigtigt. Valg af lowdrift dyser, evt. dyser med luftledsagelse efter Hardi's Twin princip mindsker afdriften, uden effekttab. Forskellige luftindblandingsprincipper undersøges p.t. i landbrugets forskningscenter, for at klarlægge forskellige forhold, der har betydning for emission og sprøjteeffektivitet. Herudover har bomhøjde i relation til dysevalg vist sig vigtig for afdriften.

Herudover arbejdes der lovgivningsmæssigt på at indføre begrænsninger i anvendelsen, der bla. skal reducere tilførslen af sprøjtemidler til overfladevandene, f.eks. i form af sprøjtefrie zoner, særlige ordninger for at udtage arealer ved overfladevandsrecipienter.

I den forbindelse må det forventes, at brug af støtteordninger i relation til SFL-ordningen eller andre tilsvarende ordninger vil reducere utilsigtet tilførsel.

Herudover arbejdes der på at forbedre principperne bag skadetærskler, varslings- og beslutningsstøttesystemer samt behovsprøjte differentieret efter de forskellige ukrudtsplanters forekomst på den enkelte mark, og med forskellige midler i en arbejdsgang. I EU arbejdes der med regler for marksprøjter og tågesprøjter, der bl.a.

forventes at indeholde krav om, at sprøjter skal være forsynet med en rentvandstank, hvis indhold kan benyttes til rengøring af tanken i marken.

Indenfor punktkilder gælder samme betragtninger som angivet under grundvand. Det er dog her vigtigt, at påfyldning/vask ikke sker umiddelbart ovenpå drænledninger eller tilsvarende steder hvor der er risiko for hurtig tilførsel til overfladevandssystemet.

Umiddelbart vurderes der ikke at være yderligere muligheder for at optimere udnyttelsen, medmindre ansøgeren selv vælger at indføre en frivillig sprøjtezone ved vandløb eller vælger at dyrke de afgrøder, der er mindre sårbare overfor ukrudt eller skadevoldere. I en sådan beslutning må det forventes, at den økonomiske indtjening får væsentlig vægt. En anden mulighed er, at ansøgeren ved fornyelse af udstyr i videst muligt omfang vælger ud fra miljøhensyn, og at der gøres brug af bedst mulig rådgivning omkring sprøjtingen.

Delkonklusion

Den påtænkte udvidelse af dyreholdet på ejendommen, Smedegårdsvej 35, vurderes ikke, i relation til overfladevands-interesser, at være i modstrid med Regionplannens retningslinier 3.7.1 og 3.7.8 for overfladevand. Det forudsættes, at den kommunale miljøgodkendelse fastlægger krav til udledning af spildevand, indretning af vaskeplads m.v. således at det sikres, at den fastsatte målsætning for Albæk/Ryå sikres overholdt.

5.3 Beskyttet natur

Selv om naturarealer, hvis tilstand beskyttes efter naturbeskyttelseslovens § 3, ikke gødskes direkte, kan disse sårbare naturtyper påvirkes ved overfladeafstrømning af udbragt gylle, udvaskning af overskydende næringsstoffer og afsætning af fordampet ammoniak.

For de under afsnit 3.3 nævnte kulturenge gælder, at de må gødes som hidtil men at gødskningen ikke må intensiveres.

Ammoniak

Problemerne med ammoniak er primært, at det fungerer som næringsstof, og idet det er en luftart, kan det transporteres over store afstande. Transporteres ammoniak til næringsfattige naturtyper, udkonkurreres denne naturtypes planteliv af mere næringsstofkrævende planter, og den pågældende naturtype vil blive reduceret eller gå tabt. Danmarks MiljøUndersøgelser angiver, at tilførslen

til disse naturtyper allerede i dag er betydeligt over, hvad f.eks. en næringsfattig mose kan tåle. Forøges næringsstofftilførslen som følge af lokale forhold, vil hastigheden af de igangværende ændringer blive forøget. Skal de næringsfattige naturtyper bestå, skal næringsstofftilførslen begrænses.

Habitatområdet St. Vildmose og områdets arter omfattet af habitatdirektivet

Umiddelbart øst for Ryå ligger EU-habitatområde nr. 12 Store Vildmose, udpeget bl.a. på grundlag af forekomst af naturtypen højmose og levested for sommerfuglen Hedepletvinge. Mosen er tillige omfattet af fredning, der bl.a. skal sikre ekstensiv drift af store engarealer.

Modelberegning viser at den nuværende svinebedrift på Smedegårdsvej 35 bidrager med 0,2 - 1,1 % af den luftbårne kvælstofbelastning af udvalgte naturarealer i St. Vildmose og bakkerne ved Saltum. Modelberegningen viser også, at udvidelsen af bedriften isoleret set giver anledning til en beskedent stigning på naturarealer i habitatområdet.

Naturengene mellem Ryå og moseområdet Ryssensgrav:

Ved udvidelsen er afsætningen af ammoniak beregnet at stige ca. 1 % på de dele af natur-ene, der ligger nærmest bedriftens stalde og gylletanke (afstand ca. 1,2 km).

Forøget græsvækst på engene forårsaget af luftbåren kvælstofftilførsel kan modvirke fredningens mål om bl.a. at forbedre levevilkårene for Engsnarre. Ligeledes kan luftbåren kvælstofftilførsel have negativ betydning for planten Djævlebid, der er livsgrundlaget for Hede-pletvinge.

Højmoserealer ved Dalgasvej sydøst for Ny Toftegård:

Ved udvidelsen er afsætningen af ammoniak beregnet at stige mindre end 0,1 % på højmoserealerne, hvis nærmeste dele ligger 3,2 km fra bedriftens stalde og gylletanke. Højmoserealers tålegrænse for kvælstofbelastning er ifølge DMU 5-10 kg N/ha/år. Modelberegningen viser at den luftbårne kvælstofbelastning i St. Vildmose i forvejen ligger på 14-15 kgN/ha/år. Tålegrænsen for højmoserealerne i EU-habitatområdet er således overskredet.

Området omkring bedriften på Smedegårdsvej 35 menes at være levested, fødesøgnings-område eller sporadisk opholdssted for Odder, Spidssnudet frø, Havlampret og Bæklampret. Disse arter er

omfattet af habitatdirektivet (bilag IV). Den i redegørelsen beskrevne udvidelse af bedriften vurderes ikke at beskadige eller ødelægge disse arters levesteder.

SFL-arealer

Idet der henvises til afsnit 4.4 kan omtales, at udspredning af gylle på SFL-arealer ikke harmonerer med intentionen bag udpegningen, men da det udelukkende er tale om en frivillig tilskudsordning, kan der ikke stilles krav eller vilkår i forbindelse med VVM-redegørelsen.

Ingen af de øvrige arealer indenfor området er omfattet af en aftale.

Braklægning

Ved hensigtsmæssig placering af braklægning kan negative effekter af gylleudbringning og ammoniakfordampning på nærliggende vandløb og naturarealer begrænses. På bedriften gøres dette ved i videst muligt omfang at braklægge lavbundsarealer langs Ryå eller alternativt langs Albæk.

Delkonklusion

Til grund for en vurdering af hvorvidt udvidelsen af svinebedriften på Smedegaardsvej 35, Pandrup, vil kunne ske i overensstemmelse med og Regionplanforslagets retningslinier 5.3.5. og 5.3.6. lægges:

- Uanset at næringsfattige naturtyper i nærheden af ejendommen i forvejen er belastet over tålegrænse, er der tale om en marginal forøgelse af den luftbårne kvælstofbelastning af omkringliggende naturarealer
- Effekten af den forøgede belastning vil ikke være målbar på omkringliggende naturarealer
- Alene ved implementering og håndhævelse af tiltag i vandmiljø- og ammoniakhandlingsplaner kan opnås målbar og ønskelig begrænsning af landbrugets påvirkning af omgivende natur
- Der arbejdes på såvel nationalt som internationalt plan med at søge at reducere den grænseoverskridende luftforurening
- Når effekten af Vandmiljøplan II og ammoniakhandlingsplanen er slået helt igennem vil den marginale ekstraud-

ledning fra svinebedriften være uden betydning for naturtilstanden af højmossearealerne i St. Vildmose

På denne baggrund er udvidelsen ikke i modstrid med den holdning, Amdsrådet har givet udtryk for i regionplanforslaget eller retningslinierne 5.3.5. og 5.3.6.

5.4 Landskab

Virksomheden ansøger, som nævnt, om at etablere en mindre tilbygning i forbindelse med den bestående bygningsmasse. Tilbygningen vil blive udført af materialer, der ligner de materialer de eksisterende bygninger er etableret i og vil have samme ydre dimensioner og fremstå som en forlængelse af en eksisterende bygning. Erik Gade, har i forhold til den først fremsendte angivelse ændret på placeringen af tilbygningen. Dette fremgår af bilag 2.

Det vurderes, at det udvidede bygningsanlæg ikke vil betyde nogen væsentlig ændring i landskabet, uanset hvilken af de to placeringer der realiseres.

5.5 Naboforhold m.m.

I relation til naboforhold, vil der hovedsageligt være tale om gener, som ved driften af bedriften skal bringes ned til et tåleligt niveau. Disse niveauer fastlægges normalt i kap. 5-miljøgodkendelsen af virksomheden. Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Pandrup kommune og er vedlagt denne VVM-redegørelse.

Støj

Staldene er som nævnt forsynet med undertryks- og ligetryksventilationsanlæg, hvor man ved ventilatorer sikrer et rimeligt ensartet miljø i staldene. Støj fra ejendommens maskinanlæg omfatter maskiner til blanding af foder, fodring og ventilation af stalde. Desuden vil intern transport afgive støj. Den primære støjkilde vurderes at være ventilationsanlægget, idet disse normalt er i drift 24 timer i døgnet. Støj i omgivelserne skal overholde grænseværdierne 55/45/40 dB dag/aften/nat, hvilket fremgår af miljøgodkendelsen.

Lugt

Lugtemissionen fra virksomheden vil normalt kunne henføres til ventilationsafkastene, der er det sted som staldbygningernes rumluft udkastes. Normalt vil der som grænseværdi for hvad naboer skal tåle vælges 5 eller 10 lugtenheder (jf. miljøstyrelsens vejledning). Grænsen kan dog i visse tilfælde være højere, men vil

fremgå af miljøgodkendelsen. Aktuelt har man fra Pandrup kommunes side valgt at følge Miljøstyrelsens vejledning nr. 4 af 1997, og der er derfor ikke fastsat en konkret lugtgrænseværdi.

Herudover kan der forekomme kortvarige lugtgener ved transport og udbringning af gyllen. I husdyrbekendtgørelsen står bl.a. anført, at gylle ikke må udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone, sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål samt, at udbringning af husdyrgødning m.v. ikke må give anledning til unødige gener.

Da der ikke tidligere har været klager over lugt fra virksomhedens gylleudspredning, er der ikke forudsat indgået tidsbegrænsede udbringningsaftaler eller aftaler om gyllenedfældning. Virksomhedens udbringning af gylle vil i øvrigt ske i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Støv

Specielt i forbindelse med høstperioden, hvor afgrøderne høstes og renses, før de placeres på lager, vil der være risiko for støvgener i omgivelserne, men også i forbindelse med forarbejdning af afgrøderne til foderstoffer kan der optræde problemer. Normalt vil tidlig kortvarige gener f.eks. i forbindelse med høstarbejdet ikke blive reguleret, hvorimod langvarige eller hyppigt tilbagevendende arbejdsoperationer ofte vil blive tillagt genemæssige grænseværdier. Her vil der normalt blive valgt en værdi på 8 mg/m^3 (støv $> 10 \mu\text{m}$). Dette vil imidlertid fremgå af miljøgodkendelsen. Aktuelt har man fra Pandrup kommunes side valgt at følge Miljøstyrelsens vejledning nr. 4 af 1997, og der er derfor ikke fastsat en konkret grænseværdi. Der er ikke luftafkast fra det lokale, hvor afgrødeforarbejdningen foretages.

Fluer

Fluer lever af letomsætteligt organisk materiale, som findes i rigelige mængder i gyllesystemet fra stald til gyllebeholder. Fluernes formeringssevne er stor, og der kræves således en speciel indsats for at sikre at fluebestanden holdes på et tåleligt niveau.

Tidligere er denne indsats primært foregået med kemiske midler, hvor staldanlæg m.v. blev sprøjtet med insekticid, men er i dag stort set afløst af biologiske bekæmpelsesmidler, som f.eks. rovfluer, der er naturlige fjender for stuefluerne og som lever af fluelarver og æg.

Ansøgeren har oplyst, at han holder fluebestanden nede med rovfluer.

Transport

Transportarbejdet forventes ikke forøget mærkbart som følge af udvidelsen, og idet transporterne sker af den kortest mulige vej, og ikke passerer støjfølsomme områder, vurderes der ikke at være alternative muligheder for transport. Særskilte krav til transporterne og krav til renholdelse af veje m.v. vil fremgå af miljøgodkendelsen.

Til vår-såede afgrøder nedbringes gyllen straks efter udbringning og umiddelbart før såning. Herved minimeres lugtgenerne mest muligt.

Samlet vurderes det,

- at det generelle geneniveau, som naboer og andre der færdes eller opholder sig i området kan blive udsat for fra den pågældende bedrift, ikke vil adskille sig væsentligt fra de gener man som nabo må acceptere andre steder fra traditionelle landbrugsbedrifter.**

- at kommunens miljøgodkendelse indeholder bestemmelser om i hvilket omfang naboer skal tåle gener, grænserne for disse gener, samt fastlægger regulering af adfærden på ejendommen således, at geneniveauet holdes indenfor de vejledende grænser.**

6. Alternative løsninger og 0-alternativet

Alternative løsninger

VVM-redegørelsen følger op på det af gårdejereren fremsatte ønske om at udvide svinebruget, Smedegårdsvej 35. Erik Gade har oplyst, at han tidligere havde produktionen fordelt på to ejendomme. Det at passe to ejendomme var imidlertid så opslidende, at han i stedet samlede dyrene på hans egen ejendom. En spredning af produktionen på flere enheder har således ikke været acceptabel.

Som nævnt vil den ansøgte forøgelse være i størrelsesordenen 20 %, og vil med en mindre tilbygning kunne holdes indenfor den eksisterende bygningsmasse. Herudover rådes på ejendommen over såvel opbevaringskapacitet som udspretningspotentiale og et jordtilliggende nær ejendommen. Der er ikke væsentlige naturinteresser på ejendommens jorder eller på forpagtede og lejede jorde. Der er fundet erstatningsjord for den del af ejendommens egen jord, der er beliggende i indvindingsoplandet til Rendbæk vandværk. Umiddelbart vil det derfor være vanskeligt at finde oplagte alternative løsninger til det ansøgte.

0-alternativet

0-alternativet vil som det fremgår af ansøgningsmaterialet betyde, at Erik Gade's bedrift ikke udnyttes optimalt og dermed giver et mindre udbytte, end det han kan opnå ved en relativ beskedent investering i tilbygningen. 0-alternativet er således en mindre rationel udnyttelse af et eksisterende produktionsapparat. Uden regionplantillæg og uden miljøgodkendelse vil virksomhedens produktion kunne udvides til en kapacitet på op til 250 dyreenheder. Den ansøgte udvidelse må anses som lille, og vil emissionsmæssigt ikke kunne registreres. I forhold til 0-alternativet vurderes udvidelsen således ikke at kunne registreres miljømæssigt.

7. Kvælstofudvaskning - beregningsprincip

Beregning af kvælstofudvaskning fra rodzonen kan udføres efter en metode, der er beskrevet i "Projekt om jord og grundvand fra Miljøstyrelsen nr. 17, 1995 - Grundvandsbeskyttelse i vandindvindingsområder". Rapporten beskriver en metodik til beregning af kvælstofudvaskning fra dyrkede arealer.

Den anvendte beregningsmetode kan give et bud på den årlige udvaskning af kvælstof på ejendoms- og markniveau. Ved forskellige valg af husdyrtryk og sammensætning af afgrøder kan effekterne af kvælstofudvaskningen vurderes. Metoden tager

hensyn til jordtype, sædskifte, gødningstryk, udnyttelse af kvælstof og nettonedbøren.

I beregningsmetoden er der indlagt niveauer for udvaskning af kvælstof svarende til forskellige landbrugsmæssige dyrkningsformer. Beregning af kvælstofudvaskningen sker ud fra en række standardudvaskningstal for fire forskellige jordtyper. Standardudvaskningstallene gælder for en normgødet jord uden tilførsel af husdyrgødning.

Det beregnede standardtal for udvaskning korrigeres efterfølgende med faktorer for tilførsel af husdyrgødning, niveau for udnyttelse af kvælstof i husdyrgødningen og nettonedbøren.

Metoden og datagrundlaget til beregningsmodellen er udviklet med bidrag fra Landbrugets Rådgivningscenter i Skejby, og beror i øvrigt på forskellige anerkendte undersøgelser af kvælstofudvaskninger.

8. Forhold der ikke er medtaget i vurderingsgrundlaget

Der er fra flere sider peget på, at medicineringen af grisene medfører medicinrester i afføringen samt kan medføre spredning af resistensbakterier ved den senere udspredning af gyllen på arealerne. Så vidt vides, er der ikke gennemført nærmere undersøgelser af disse problemstillinger. Problematikken er ikke behandlet i relation til denne redegørelsen.

Brugen af pesticider i et åbent system som et landbrug, vil medføre udslip til omgivelserne. I godkendelsesordningen for sprøjtemidler er det et krav, at producenten godtgør, at risikoen for skadelige påvirkninger overfor andre organismer og omgivelserne, ved korrekt håndtering og udsprøjtning er minimal. I relation hertil skal også ses kravet om, at alle der udspreder sprøjtemiddel, skal have gennemgået kursus og erhvervet et bevis, før vedkommende må udsprede sprøjtemidler. Nordjyllands amt har ikke i forbindelse med denne VVM-redegørelse udarbejdet nyt beslutningsgrundlag, men har noteret at alle de benyttede midler er omfattet af Miljø- og energiministeriets godkendelse af sprøjtemidler. Det kan nævnes, at amtet er vidende om, at der arbejdes på at udvikle en simuleringsmodel, der forventes at kunne forbedre mulighederne for at forudsige evt. skadevirkninger i omgivelserne.

Der er ikke foretaget vurdering af fosforemissionen fra udbringningsarealerne. Man ved, at der fra landbrugsarealer sker en emission af fosfor og, at "fosforpuljen" i landbrugsjord generelt har været stigende igennem en lang årrække. Dette er ikke vurderet idet det vurderes, at ville kræve større undersøgelser på de aktuelle arealer.

Der er ikke gennemført en vurdering i forhold til det samlede husdyrtryk i området generelt.

Bilag O. CHECKLISTE

Smedegårdsvej 35	JA	NEJ
MILJØBESKYTTELSESLOVGIVNINGEN:		
Husdyrgødningsbekendtgørelsen¹:		
<i>Overholder projektet kravene vedrørende lokalisering, indretning, gødningsopbevaringskapacitet og opbevaring i kapitlerne 2-7?</i>	X	
<i>Overholder projektet kravene til indretning af afløb og håndtering af spildevand i kapitel 8?</i>	X	
<i>Overholder projektet harmonireglerne i kapitel 10, dvs. er der tilstrækkelige udbringnings-arealer til rådighed?</i>	X	
Spildevandsbekendtgørelsen²:		
<i>Overholder projektet kravene vedrørende udledning mv. af spildevand i spildevandsbekendtgørelsen?</i>	X	
Olie- og kemikalieaffaldsbekendtgørelsen³		
<i>Overholder projektet kravene om opsamling, transport og bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald?</i>	X	
Vejledning om ekstern støj fra virksomheder⁴:		
<i>Overholder projektet de vejledende grænseværdier for områdetype nr. 3 - blandet bolig og erhvervsbebyggelse - ved nærmeste nabobeboelse?</i>	X	
NATURBESKYTTELSESLOVEN:		
Overholdes for følgende naturtyper de generelle beskyttelsesbestemmelser i kapitlet 2:		
<i>§ 3 om søer, vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev mv.</i>	X	
<i>§ 4 om sten- og jorddiger</i>	X	
<i>§ 12 og 13 om fortidsminder</i>	X	
Overholdes de generelle beskyttelsesbestemmelser i kapitel 2 om beskyttelseslinier for:		
<i>§ 15 om strande</i>	X	
<i>§ 16 om søer og åer</i>	X	
<i>§ 17 om skove</i>	X	
<i>§ 18 om fortidsminder</i>	X	
<i>§ 19 om kirker</i>	X	
LANDBRUGSLOVGIVNING:		
Arealkravsbekendtgørelsen⁵:		
<i>Overholdes reglerne i kapitel 2 om max. husdyrhold på den enkelte landbrugsejendom?</i>	X	
<i>Overholder projektet reglerne i kapitel 3 om arealkravene, dvs. andelen af egen jord?</i>	X	

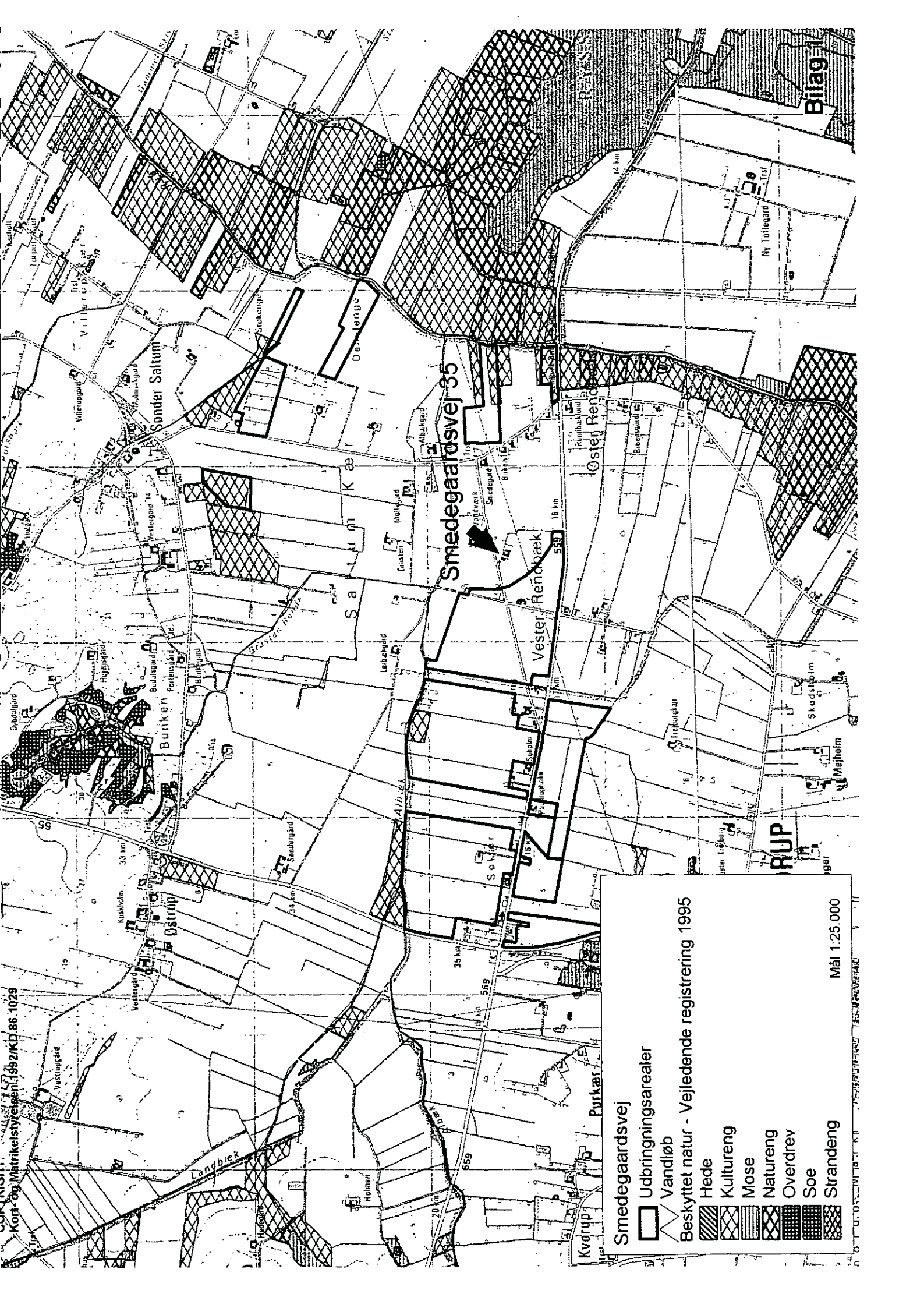
1. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 11 59 af 19. december 1994 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

2. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 3 10 af 25. april 1994 om spildevandstilladelse mv. efter miljøbeskyttelsesloven kap. 3 og 4.

3. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 299 af 30. april 1997 om affald.

4. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

5. Landbrugs- og Fiskeriministeriets bekendtgørelse nr. 1147 af 9. december 1994 om husdyrhold og arealkrav for landbrugsejendomme.

Kort og Matrikelstyrelsen 1992/KD.86.1029

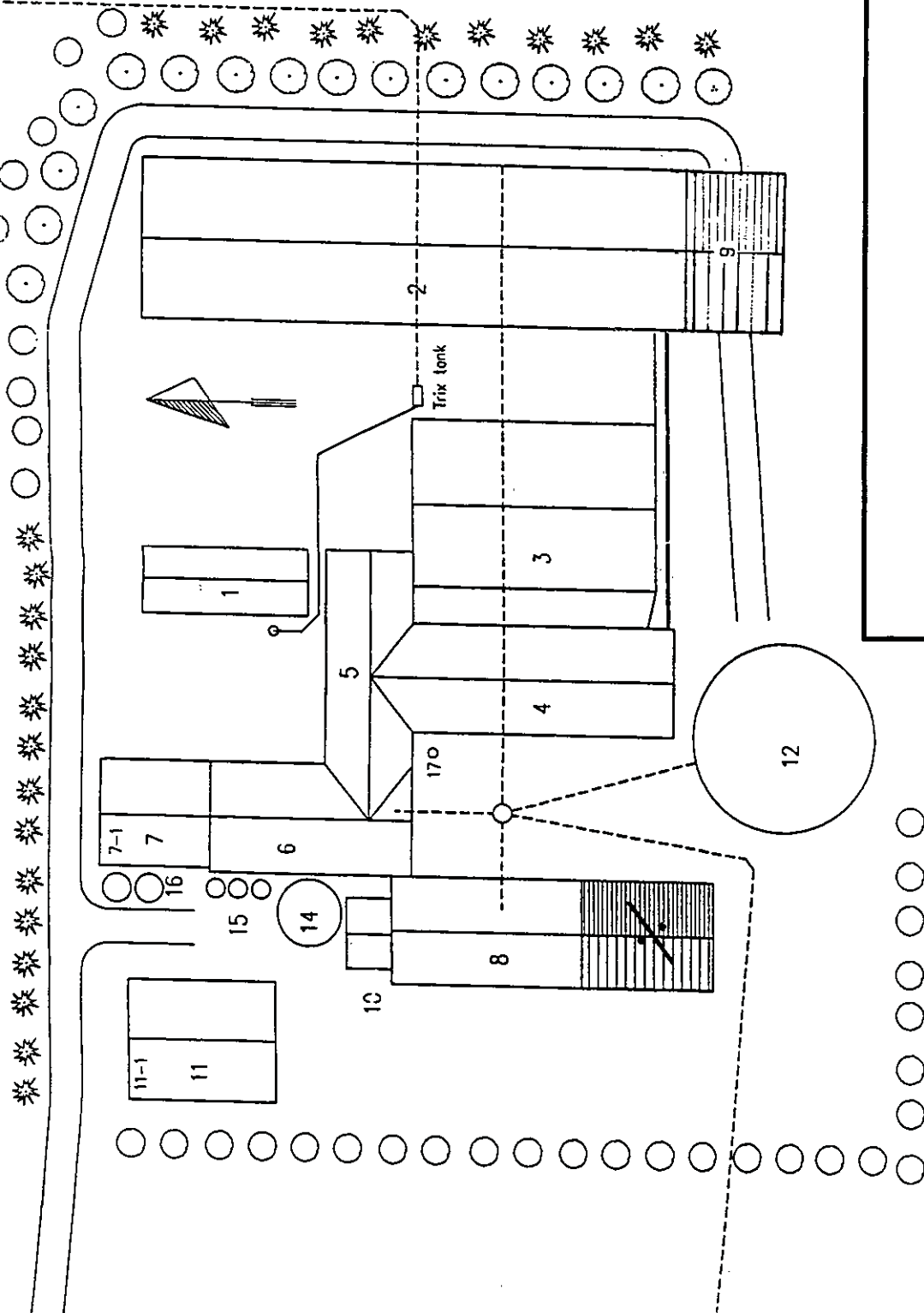
Smedegaardsvej

Udbringningsarealer
 Vandløb
 Beskyttet natur - Vejledende registrering 1995
 Hede
 Kulturreng
 Mose
 Natureng
 Overdrev
 Soe
 Strandeng

Mål 1:25.000

Spildevand udtødes til Albek
via Rønbækvandløbet (rørigt!).
Overflødevand afledes til samme vandløb.

- 1 stuehus
- 2 slagtesvinestald
- 3 fare- og løbestald
- 4 to-klimastalde
- 5 dregtighedsstald
- 6 fare- og sygestald
- 7 lade
- 8 slagtesvinestald
- 9 tilbygning til slagtesvinestald
- 10 udleveringsrum
- 11 maskinhus
- 12 gylletank 1250 m³
- 13 andel af fællesanlæg 2940 m
- 14 gastæt silo
- 15 fodersiloer
- 16 gastøtte siloer
- 17 egen vandboring
- 7-1 male- blønde anlæg
- 11-1 kornblæser

Fælles Gylletank
er placeret ca. 650 m
mod vest.

Tilbygning til slagtesvinestald
Beliggenhedsplan

Jour. nr.	850-12-21-135-0001-98
Kort:	16
Mål:	Ej målfast
Udf. af:	CKJ/TSK
Dato:	10.02.2000
Rev.:	

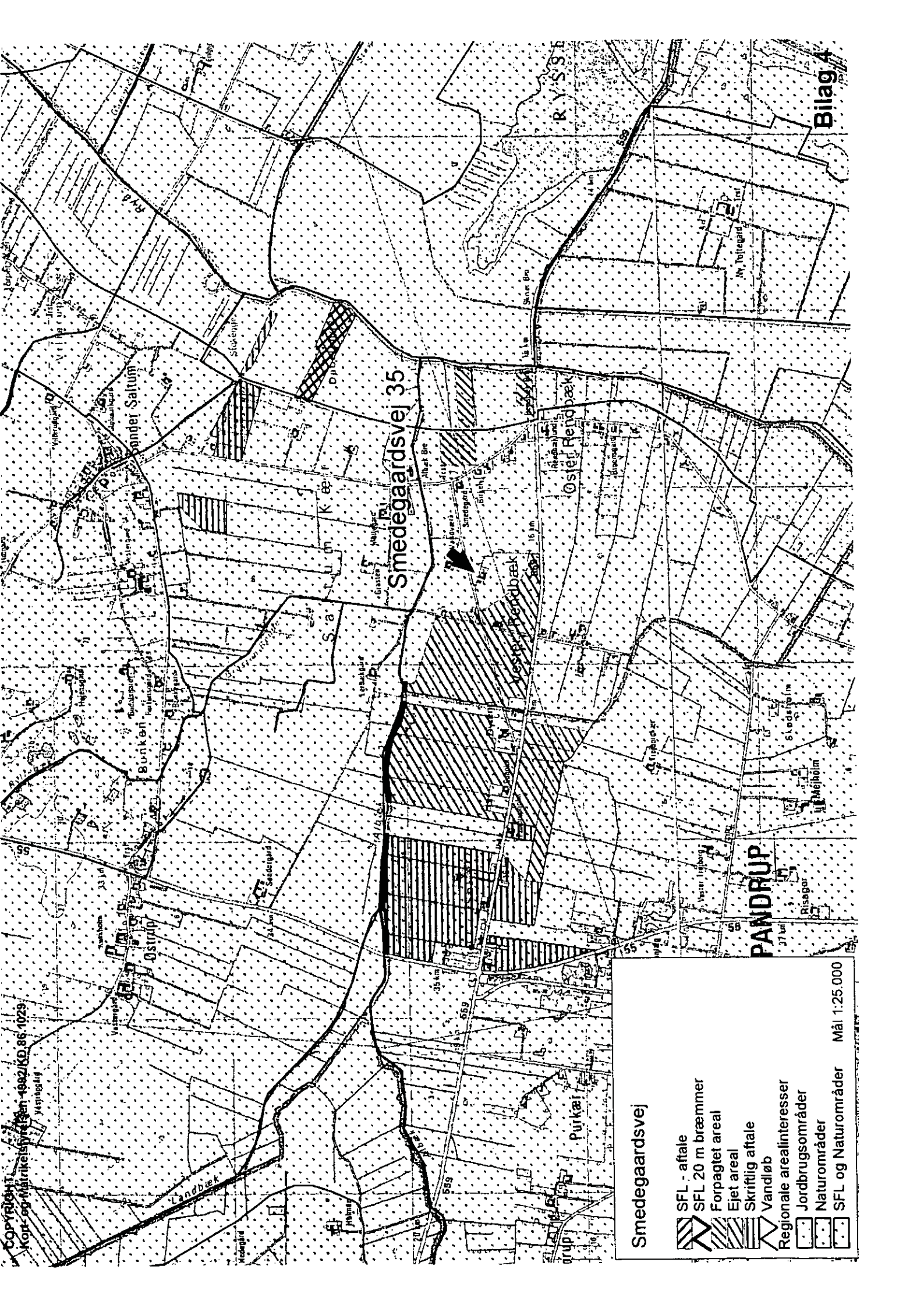
Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort/flyvefotografier
er gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse.
Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/kd.86.1029

Smedegaardsvej

- Ejet areal
- Forpagtet areal
- Skriftlig aftale
- Indvindingsoplønde
- 2m Gødskningsfri bræmmer
- Drikkevandsområder
- Områder med særlige drikkevandsinteresser
- Områder med drikkevandsinteresse
- Områder med begrænset drikkevandsinteresser

Mål 1:25.000

Smedegaardsvej 35

PANDRUP

Smedegaardsvej

- SFL - aftale
- SFL 20 m bræmmer
- Forpagtet areal
- Ejet areal
- Skriftlig aftale
- Vandløb
- Regionale arealinteresser
- Jordbrugsområder
- Naturområder
- SFL og Naturområder

Mål 1:25.000

Copyright
Kort- og Målerikontrollen 1992/KD.86.4029

Afstand til nærmeste ejendomme
fra Smedegaardsvej 35.

Forvaltningens vurdering af modtagne indlæg til det offentliggjorte forslag til
regionplantillæg nr. 67,
Udvidelse af svinebedrift, Smedegaardsvej 35, Saltum, Pandrup Kommune

Vurderings-Notat. Bilag til UTM-møde den 3. april 2001

Kopi af skrivelserne er vedlagt

Afsender Forsvarets bygningstjeneste og Flådestation Frederikshavn har skriftligt tilkendegivet, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Indhold
Vurdering
Indstilling *Foreslås taget til efterretning*

Afsender Friluftsrådet, i Nordjyllands amt

Indhold Friluftsrådet, i Nordjyllands amt er generelt betænkelig ved at tillade yderligere udvidelser af svinefarme i Pandrup kommune, idet man frygter at en forøget ammoniakfordampning vil skade landsdelens naturområder.

Vurdering Foranlediget af denne frygt, har forvaltningen valgt at gennemføre en beregning af hvad virkningen af den forøgede svinebesætning vil betyde for ammoniaktilførslen til nærliggende naturområder. Beregningen er gennemført på baggrund af de fra ansøgeren modtagne oplysninger, og ved hjælp af Miljøstyrelsens ammoniakspredningsmodel. Beregningerne viste en forøgelse der sandsynligvis ikke er målbar.

Indstilling Det indstilles, at beregningsresultaterne indføres i afsnit 5.3 i i VVM redegørelsen, og at afsnit 5.6 udgår, idet dette kun indeholder en kvalitativ illustrationsberegning af ammoniakproblematikken. Afsnittets tekst og indplaceringssted fremgår af vedlagte tekstnotat.

Afsender Miljøministeriet v/Skov og Naturstyrelsen.

Indhold Miljøministeriet v/Skov og Naturstyrelsen har peget på følgende forhold:

1. Man fandt den beregningsmæssige kvælstof-reduktion i Ryå stor.
2. Der efterlyses en nærmere redegørelse af påvirkningen på det internationale naturbeskyttelsesområde (EF-fuglebeskyttelsesområde og et habitatområde) i Limfjorden, både hvad angår den enkelte

bedriftudvidelse som den samlede effekt fra de øvrige udvidelser.

Vurdering For at være imødekommende overfor Skov- og naturstyrelsens bemærkninger, er der udarbejdet et materiale, som fremgår af vedlagte tekstnotat. Der er kun set på kvælstofproblematikken.

Både beskyttelsesområderne's som Limfjorden's generelle tilstand skyldes ikke kun en enkelt påvirkning, men er summen af en lang række kilders påvirkning, der hver især varierer meget. At give et kvalificeret bud på den enkelte kildes effekt vil kun være realistisk, hvis kilden er stor set i forhold til summen af påvirkningerne. Idet udvidelserne af enkeltejendomme normalt kun giver anledning til beregningsmæssigt beskedne yderligere bidrag, er det kun muligt at fremkomme med generelle betragtninger omkring stigninger eller fald i den samlede tilrådighedværende kvælstofmængde.

En nærmere kvantificering af de enkelte deloplandes betydning for om naturområdernes tilstand vil kræve en betydelig dataindsamling og undersøgelser, men kan måske give redskaber til en nærmere kvantificering af de enkelte oplandes betydning, og dermed også en mere sikker evt. efterfølgende regulering.

I tekstnotatet er der udarbejdet en tekstdel, hvori der er givet en mere uddybende beskrivelse af forventelige effekter af den aktuelle forøgelse, samt et bud på de mere generelle virkninger af forøgede tilførsler.

Indstilling Det indstilles at tekstdelen i tekstnotatet indarbejdes i tillægget.

Afsender Hr. Jørgen Jørgensen, Ths. Jensensvej 14, 9493 Saltum

Indhold Hr. Jørgen Jørgensen, har tilkendegivet generelle betænkeligheder i relation til svinefarmes udvidelser samt konkrete bemærkninger i relation til opbevaringskapacitet og sikkerhed i relation til udvidelsen på Smedegaardsvej 35.

Herudover redegøres der for lugtgener i relation til en sag fra 1994, og det manglende hensyn der blev taget dengang.

Vurdering Det er forvaltningens opfattelse, at generelle betænkeligheder kan være vanskelige at besvare konkret, men mener at VVM-redegørelsen indeholder en grundig gennemgang af de miljømæssige effekter af udvidelsen.

Med hensyn til de konkret nævnte gener, er Pandrup kommune tilsynsmyndighed overfor bedriften, og skal tilse at generne fra driften af virksomheden holdes indenfor de rammer som fremgår af virksomhedens kap. 5 godkendelse, og som angiver de gener naboer normalt

Indstilling

må acceptere fra virksomheder. Pandrup kommune har på opfordring redegjort for de nævnte problemstillinger i skrivelse af 1. marts 2001. Det indstilles at Hr. Jørgen Jørgensen tilsendes Pandrup kommunes svarskrivelse.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det at de indsendte bemærkninger ikke giver anledning til nye betragtninger i forhold til det offentliggjorte forslag. Enhver forøgelse af tilførslerne af næringssalte til amtets overfladevandssystemer vil overordnet set forringe mulighederne for at målsætningerne for disse systemer nås. Imidlertid vurderes det at den ansøgte udvidelse på ejendommen Smedegaardsvej 35 ikke særskilt er til hinder for, at vandsystemernes målsætning kan opnås.

